

Ry. VII. g. 5(1-2).

D. Lainy

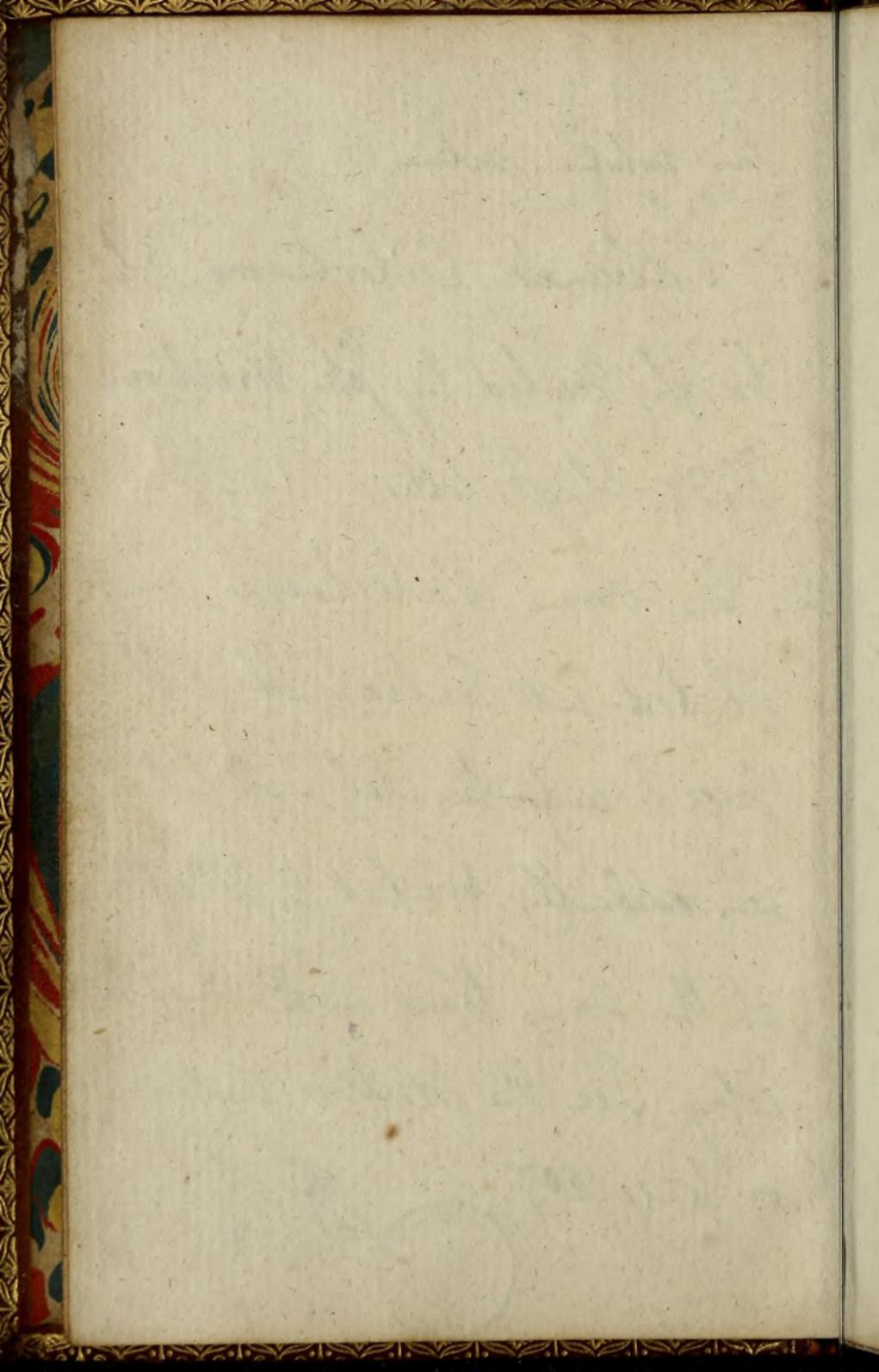
F. 7. g. 5(1-2).

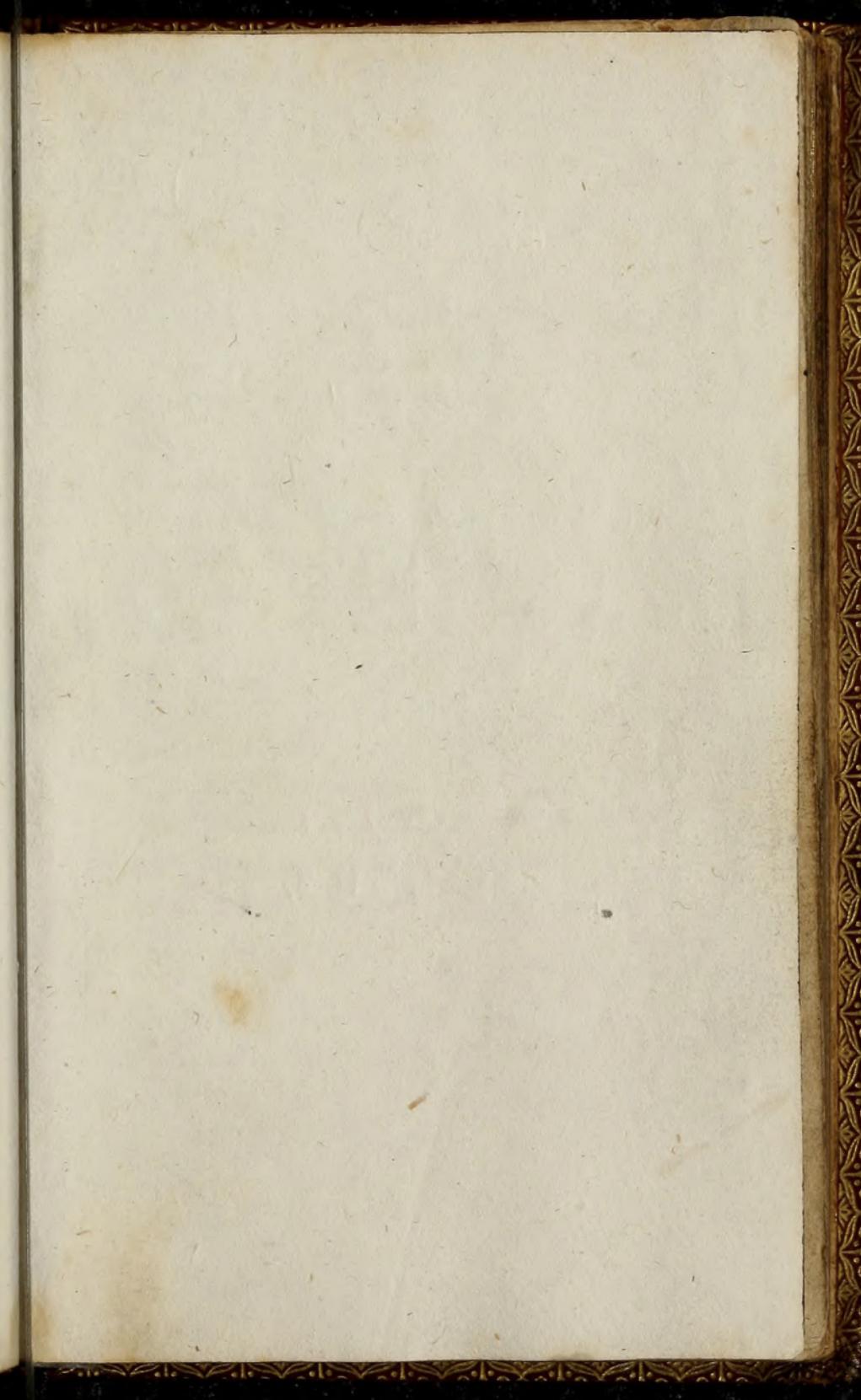
This volume contains :-

1. Calvin's Catechisme. Edinburgh, printed by John Wrichton 1631. black letter.
2. The same Catechisme, translated into Galic. - The title page is unfortunately lost, but it was evidently printed by Wrichton at the same time as the English copy. See the printer's initials on page 107.

85

A Pentecostal Supplement
of Job Stewart Land of App
concerning his trespassions,
or rather

The Confession of Job
Stewart Land of App in metre.

Aldis 749

STC 43913

*FAOSID EOIN SEVART TIGHEARN
na HAPPEN ina meadardhachd.*

1. **M**E a faoside mo lochd.
A Rí neimh le dúracht,
Agas le toileach teann om chroidhe.
A Rí a nám na haithridhē.
2. Peaccach meise o m'aois óige.
Eist ré m'faosid a Thrinoid.
As lionmhar re n'aireamh iad.
A Rí as nár a romhed.
3. Robhег m'ulaigh don chóir.
Fer bunaigh mee sa négcóir.
Rinnis gach ní nar dhligheas.
Tu Rí neamhdha dfurtaigheas.
4. Toile na colla nir chiall damh.
Nir choigleas riamh do dheunamh.
Ariar fein lé do légeas.
Srian ri riamh nir dhaingnigheas.
5. Chathrigheas sainte fréimh gach vilc.
Do chaithes m'aimsir re tuais cirt.
Drúis, agus cráos do thoghas,
Dà chúis re m'aois do ghnathigheas.
6. Thrégeas haitheanta vile.
Thrégeas thordugh, agus t'úrrnuigh.
Thrégeas deirbhlean díleas Dé.
Seabhbhise neamhunhal do chleacht mé.
7. Ní bfuil seithim bheth gá n'tuiribh.
As trén mé a bpeaccaidhibh.
Giodheadh do reir Rí neamhdha.
As tréine céam do thrócair.
8. Tangas dar ndiön ar dtalmhain.
A Mhic Rí neimh, agas naomh thalmhain.
Dar

7. Ar saoradh le fuisil do chneas,
 San-cholann daonna do chuaigheas.
 9. Tsuisil do thóirteadh ar an gcránn.
 Do dheonaigh thu dar dídionn.
 A sí an thuil sin is dión dúinn,
 A Rí fuair dhúinn thathairfa.
 10. Ni cubhvidh a Rí dhuibhse,
 Don'fhuil vasuil, oirdheirc sin.
 Aón bhraón anaísge do dhul,
 Ar son peaccadh shiól Adhuibh.
 11. As meise an peaccach aithreach,
 As tuá an t'athair trócaireach.
 Ar ghrádh Mhic Dé mar do gheallas,
 Slánaigh mé gan dioghaltus.
 12. An meud ata romhamanois,
 Dom ré a reir a n'eolais,
 Caithream ina teagal, agus adghrádh,
 Agas adchreidimh crábhdha comhghlan.
 13. Gurab é aoibhneas neamh, fadheoidh,
 Bheth maille re do naomhaibh a Thrínoid,
 Gan leagadh séoil sa tslighidhe,
 Go ród Rí, agus ro mè,

M. E.

*Anadhaigh vaille an chuirp, & uabbair
 an tsaoighail do sgríobh Arne Mc-
 kéuin, mar so' sios.*

1. **A**S maírg do ní' uaille as óige.
As jalachd deilbh a deirc ghlaist.
 A cruth seimh as suidh aoibhind.
 A ciabh bhuidh chaoimhionn chais.
 2. Da ndiobhradh Diá dhuit a dhúine.

Dhaoi

- Daoine meallta mhealladh siad.
Deúd mar an gcuip, agus taobh taisliom.
Duit fa raon is aislinn jad.
3. Duille don bheatha do bhládha bréig.
Baoghal an chuirp cur ren joc.
Na déun uaille fa cheand na cruinde.
Gearr go buain adhuille dhiot.
4. Da bsuithigh fos, ni fa diomuis.
Duille don bheatha nach buan 'eal.
Cuimhnigh re do ré dál an duine.
Gurab é námhtha anuile fher.
5. Cuimhnigh ar chnuasach na gráinoig
Guais do thionoil bheith mar bhíd.
Ni bfuil ach pian and do tanmuin
Na jarr bárr don talmhuin tríd,
6. Vbhall ar gach bior da mbioraibh.
Beiridhe dhon taobh da déid siad.
Ar údul don chóill fhádbhuig fhéarchruid.
Fagfuit sa bhroind én phuill jad.
7. Bfuicfuithear leat los an tsaoighthail.
Mar so a chuirp ag cosg do inthan.
Fa bheul na huaigh ian tanam
Sgeul as truagh a cholaind chriath.
8. Gach suarús d'ór, agus diondmhus.
Deachaigh do bhuaibh giod bhírt chlé.
Ni leugfuithear leat diobh a dhuine,
Achd brot líne don chruid Cé.
9. Ainbfios an chuirp cuid da uabhar.
Eagal d'uinn adhul os aird.
Daor da sior inheas uaille na hoige.
Buán da aoibhneas móid as maírg.

AS MAIRG.

AR

AN PHAIDEAR AME-
adardhacht dhána.

1. **A** R Nathairne atá ar neamh
A O té mo ghean bheith gudghairm
Ag sin mo bheatha is mo bhrígh,
Go madh beandaighthe a Rí hainm.
 2. Inte atá sonas is síth,
Gan donas gan díth go brála
Go dtí do Righe is do reacht,
Go fgoile do cheart ar chách.
 3. Do cheoil goma dénta dhúinné
Adraímhui n gach dúil dar dhealbh,
Mar do níd aingil gan chré,
Thuasa bflaithes Dé go dearbh.
 4. Beatha na hanma sa chuirp,
O tharria dhuit bheith rer mbáidh,
Ar varan laoithambuil gach laói,
Tabhair dhúinn gan diaói gan dáil.
 5. Na fiacha lá dhilighir dhínn,
Maith dhúinn gan andiol do ghnáth
Maith dhúinn ar peachaidh go léir,
Amhail mhaithimaoid féin do chách.
 6. O thrén ar námhadt a Rí,
Déin eoimhend is din dod tsliocht,
Bí anadhaigh ambuaidhridh línd,
Is na lèg sind ar aniocht.
 7. Edir anam, agas chorpa,
Saor sind ó olc gach lá
Rígh, agas onóir, agus neart,
Ar gach líne ós leat atá.
- T** Ar Nathairne. &c.

NA DECH AITHEANTA.

1. C Reid díreach do Dhia na n'dúl.
2. C Agus cuir ar chúl umhaladh do dhealbh
3. Na tabhair ainm Rígh na rioghadh,
Ma gébhthar dhiot sa ghniomh geall.
4. Domhnach Rí neimh na néul,
Deun led chroidhe choimheud sior.
5. Do Mhathar & Tathar gach uair,
Fa onoir uaide biod a raon.
6. Marbhadh & meirle na taobh.
7. Adhaltrus na aom adghar.
8. Na tòg fiadhnaise, ach go fior,
Se sin an ród faraon glan.
9. Na deun saint ar mhór no'r bheg.
10. Freamh gach uilc ad chóir no leg,
Sin dech aitheanta dhe dhuit,
Tuig jad go cóir & creid.

CREID.

GEARAN AR TRVAILLIGH- theachd na colla.

1. **M**AIRG dara companach an cholann,
Commann fallsa, ni fuath lé.
Guais tháll na geonta bhi amchombhair,
Tiocfith an tam bus vathan é.
2. Gach grádh riamh d'ar admhas disce,
Nir dbiól urrtha ar fhuath na bpian,
Do thill mo ghrádh na fhuath oram,
Lán dar fuath an cholann chriath,
3. Fuath ananma is ansacht na colla,
Commann fallsa maирg do ní;
Me da droile congbhuigh an colann,

Fogha-

3. Achá

oghluidh mar sin oram i.

4. Ni ndíol ceíthim an cholann mheabhlach
Giobh móir an toile tugas dí;
Minic nar buán crioch a commainn,
Nir frioth acht fuar vmainn i.

5. Lór dom theagasc ó taim aimhghlic,
Re buchd an bhais giobh breith chruaith,
Na huitl gon teinidhe gon teaghidh,
S'na cuirp ele dfeuchain vann.

6. Re buchd an bháis as beirt chúntr,
An claochlodh truath a tig da ghné;
An corp re athadh na huair,
Is olc a n'achuince váill é.

7. Na suilibh a naimsir a n'éuga,
Si adhbhar béná mar bhias iad,
Gar bhieg dhuinn on rígh mar rabhadh,
Do chitham cùl ar adhaidh iad

8. Do chitham na beil deargtha duthadh,
Is an téug chailc na cnámha gorma;
Mo thoile ni bfuitheam o n'uathmar,
S'nach cuireadh sin vathan oram.

9. Ma mhian fein, & aimbleas manma,
Eagáil duinne dhul os aird;
Fuair an cholann cuid na dese,
Ro mháll do thuig misi maир.

DEVTERONÖMIE. Chap. 6. verse 6, 7.

Diodh na briathribh sin d'aithnímse dhuit
niugh, ina do chroidhe. Agus aithris iad dhod
chloinn go dichallach; agas labhair urrtha, ag suith
ad-thighe fén duit, agas ag imtheacht sa tsí ghidh
dhuit, agas antan laoighreas tú, & do eirigheas tú.

AD TIMCHIOL AN CHREIDIMH COMHAGHALLVIDHEDAR

*AN MAIGHISER, AGAS AN
FOGHLVINTE: AGHON,*

*Minisder an Tsoisgeil, agas
an Leanamh.*

DOMHNACH. I.

1. *REVDIS crioch aride no phriond squalta do bbeathaидh an duine?*

Atà na daoine féin abheith eolach ar andia sin ler chruth-uigheadh iad.

2. *Créd an tadbhar fa nábrann tu so?*

Aran adbhar gur chruthaidh Dia sánadhbh-ursin, & gur shuithidh san saoghalsa sind do chum go glórfluigthe ionnainn é, & go demhin is maith an resún, sinne, do chaithamhar n' uile bheatheadh, (neoch d'an toslach é féin) do chum a h'ó-iresin.

A

3. Achd

3. Achd créd is árd mhaith no is sonnas do n'duine?

Ata sín fein.

4. Créd é an t'adhbhur fa saoilinn tú gurab é sin an maith is mo?

Bhrigh gurab néamh shona go mór ar staidne ina fheagmhuis sin, ina staid na nainmhidhidi brúdeamhla neamerésinta.

5. Tíme sin is follas go lór as sin nach bhféd én n'istéigmhail don duine is mo is nemh shorána no gar dteachd adtír go taiteannach le DIA?

Is mur sin ata.

6. Achd créd is fior eolas Dé go ceart and?

Ata mur a n'aithnighthar é amhluidhas go dti-ubhthrar a onoir dhlestannach fén dó.

7. Achd créd é is modh cnorvughte go h-imebhubbaidh dho?

Ma chuirtear ar níile mhuijnighine andson, ma ní sian dhicheal and's a serbhis thabhairt dó ina bhur nuile bheathtaidh ag geilludhadh dha thoil sin: ma ghlaoimini air comhthric, agus theandas én riochtannas sind ag iarruidhe slainte andsin, agus gach én mhaith ar bhféd ar mian bheith: sadheoidh ma aithnighim, ma aidmhíghim le croidhe, agus le beul eision ina aonar mur aon vghdar an'uile mhaithis. DOMHNACH. 2.

8. Achd do chum résunaigh, agus iomfhos-glaide na neitheasa ni bhus saibhir créd is céadche-and insa randadareoche ts do rindis?

Ata siob do clur air n'uile mhuijnighinn, & Llóchas in ndhia.

AN CHREIDIMH.

9. *Agas créd é an modh ar an bhfed sin bheit amhlnidh?*

Féduidh mur naithníghim, & mur dtuigim eisíon abheith vile chumhachtach, & maidh go foirfe

10. *Ané mac lór so?*

Ni headh.

11. *Créd é an tadhbhár?*

Ata thrid nach fiúth sinde eisíon do nochtadh achumhacht inar gcuidiughadh, ina méad a mhaithis fhoilsiughadh inar slanughadh.

12. *Fan' adhbhár sin Créd a ríhmaoid áleas abbarr ar soin?*

Ríhmaoid, umuro, gach aon againd a shiu-thughadh ina intinde fén gur ghradhuigh seíon é, & gurab dtoil leis bheith ina athair dó, &, na ughdar slainte,

13. *Cia náite as biond sin follus dúinn?*

As shocalsin, umuro, mur a nochtand sé athrócair fén duinn agcriosd, & mur a bhfuil sé dé-namh fiaghnuile ar aghrádh fein d'ar draobh.

14. *Uime sin is é fundameint, agus tosach na muinigin is ionchurtha in n'Dia é féin aithniughadh?*

Is é go demhin.

15. *Anois budy mhian team suim an' colais so a chleisidin vait?*

Ata shuím ar na comhichondmajl in' admhajl an chreidimh no ann'a foírm na h'admhail ata aig na huile chriosduidhibh chomhchoitchiond etorra fén: gaoridhe daoine go coitchionna dhi Symbol no caisneart na n'Apostal, neoch aghabhadh o thos-

Isach na heaglaisí a ghnáth measg na n'uile dhaoine diagha, & neoch aghabhadh o bhéul na n'Apstal no cojmhthionoladh go firrinneach as an scriobhadh.

16. *Aithris damb é?*

(son.)

C Reidim a n'Día Athair na nuile chumhachd, chruithaightheoir nejmhe & talmhan. Agus a Níosa Criost a éunmhacsan ar Dteghearnaine: noch do gabhadh ón Spiorad náomh, rugadh lé Mujre oigh, do shulajng an fpháis fa *Fpuinge Fphioláid*, do crochadh, do céusadh, túair bas & do hadhlaitheadh, do chuaídh sios go hifreand, do éirghidh ó bhás a gciond an treas lá, do chuaídh súas ar neamh, & atá anois na shuidhe ar deis Dé Athair na nuile chumhachd: As sin thiocfas do bhreith breith ar bhéoghaibh, agas ar mharbhaibh. Creidim and sa Spiorad náomh, a Neaglais náomhtha chomhchoitchionn, cumand na náomh, maitheamh na bpeacthadh, eiséirghe cholda na marbh, & an bheatha mharthainach, Amen.

17. *Do cum gu dhtuig fuigthe gach én chuid go builidhe ca-med do chotdannáibh anna roin de amar a n'aidmhailsa?*

Agceathra chotannujbh aride no phriondsapalt.

18. *Aithris damb iád?* DOM. 3.

Beanaidh an chéad chuid re Dia a Thair. Trach-daidh an dara cuid adtiomchioll a mhic jois Criost neoch fós a chondmhas uile shuim saoruidh an chinnjdh dhaónná. An treas cuid adtiomchiollan Spioraid naómhtha. An ceathraimh cuid adtiomchioll na h'eaglais, & tioghlisceadh DE ar no dörtadh uirtha.

AN CHREIDIMH.

5

19. An mbé nach fhuil and acht aon Dia,
créud fa gcombiomh raigheand tu dhamh and se
an tathair, an mac, & an spiorad naomh?

Ar son gurab ion amhairc dhíúinn an'én substaint
no anáduir na dhjadhachta; an t'athair amhail túis
& tosach, no amhail ced adhbhajr na nuile ní; jna
dhjajdh sin an mac aghljocas siorujdheson, fád-
heoidh an spiorad naomh, amhajl anert, & abhrídheson
ata ar na dhórtadh & ar na chraobh scaoileadh
as an'uile ní, gidheadh ata ag comhnaidh & ag an-
mhuin and fén do ghnáth.

20. Ata tu ag ciallughadh & ag foillsingha-
dh as sin gan égcníbheas ar bith do bheit adtrí per-
sannaib edirdhaluighthe do bheth san naon diagh-
acht, gidheadh gan Dia do bheth rointe nimhe sin?

Ata se mur sin féin.

21. Aithris a'nois an céad chuid?

Credim and an-dia Athair na nuile chumhacht
cruthaightheoir nimhe & talmhan.

22. Créd fa ngoireand tu Athair dhe?

Goirim sin De, ar túis ag amharc ar iosa Criosd,
neoch fós is é aghlioceasón, neoch do choimhpre-
adh úaidhe roimh gach túis nuile aimsir, & ar mbh-
eth ar na shaoigheadh ar an domhansá dhó do sho-
illsigheadh gurab é a mhacson: gidheadh cruind-
eocheaidh sínd as so, ó sé Dia Atair Iosa Criosd,
go bfuil se ina Athair dhuinne maraón.

23. Cia an seadh le bhuil tu ag tabhairt a-
inniile chumhachtaigh dho?

Is e seadh as a dhabhrúim sin dó, ni he ar an
gcorsa go bfuil cumhachta aige, nach cleachtand
se,

se, ach go bfuil anuile ní aige fa láimh, & nest & jmpeirchacht, go bfuil se, aguibhernoracht an domajn le phrovidens, & le ré fhaicsin sen go bfuil se a comhshuidhiughadh na nuile do rér a mhiana & a thoile sen, & ag riaghladh na nuile da dhteachmhan amhail do chithear dó feín.

24. *Maseadh ni bfuil tu acuma no ag deilbh eumhachta Dé do bheth diomhaoin, acht atá tu ag breithnuhgadh a bheth ina lethed sin aga bbfuil alham do ghnath re boibruighadh amhail nach dean-taoi én ní ach tréson & le dheerit?*

Is amhluidh sin ata.

DOMH. 4.

25. *Creud fa gcuirend tu les cruthaig-chteoir nimhe & talmhan?*

Ar son os tríd a oibrighibh do fhoilligh se e fein duinn is jniartha dhuinne maraon jonta e; oir ni fhuil ar na gneadh & ar dtuigse aibl do gabhail & dothuigse ashubstainte dhiadhafson: uime sin ata an domhan sen ar na chur far gcomhair amhail scathain egin ina bhfeda Maois amharc ar son an mhed is tarbhach & infheadhma dhuine a aithne.

26. *Tre neamb & thallamb nach dtuigeand tu do bhair an lion atá do chreatuiribh uile jonta?*

Tuigjm cheana & ataid ar na gcomhchongmhail faoi an da ainmse vile an mhed go bfuilid neamhdha vile no talmhaidhe.

27. *Achd creud fa ngoircand tu do Dhia cruthaig-chteoir a mhain an mhed gurab feárr go mór na créatur do choimhde & do chomhánacul ina staid fein ino én vair amháin a gcruthughadh?*

Ni nochtar les an mbeag chuidse amhain dia do chruthughadh en vair a oibrighe; amhlaidh sin jondas gur thelg se agcui am dhe o sin amach acht is mo is jonghabhtha dhúinne ar an gcorra amhail do rindeadh an domhan ar túis les gur ab amhlaidh sin anois ata se arna chomhchojmhed lis jondas nach seasand an talamh & an' uile ní ar chor ele, acht an mhed le neartlan & mur budhe le laimh chonad-imhthear suas jad: tuilleadh ele an med go bfuilid an' uile mursin aige fa lajmh; leanfaidh fos & criochnochar dhe sin gurab eissan ardriaghlaightheoir nimhe & talmhan e, is intuicte gurab e an taón ata le mhaitheas neart & ghliocas ag riaghlaadh vile churfa & ordaighthe na naduire is vghdar maraon na fearthána & an tarta an chloichfhneachta & na nd-oineand ele & na soinend, neoc do ní an talamh torrach, & do ní é arís ag tarraig a laímhe tar ahais aimrid o dtig id slainte & easlainte araón neoch sós fadheoidh, is fá chumhactaibh, & fá ghuibhernoracht, & fhlaitheas ataid na huile, & dá n' amblaighidh tré sméadagh.

28. Achd adtimchiol na ndaoine aingidhe,
& na ndiabhol creúd breathnaigheand an'aibheoram ambhethson maráon fo mhaighthe dhoson?

Gen go bfuil se ga ngujbhernoracht le spioraid fén gidheadh ata sé aga gcosg, & aga riaghlaadh mar budheadh le frian jondas nach bf h-edaid jad fén do ghluaſacht acht an mhéd legeas se dhoibh: Tuilleadh ele do ni sé ina lucht freasdait a thoile jad, jondas go dtabhair ortha da n'aincheoin agus tar agcomhairle fén a'ni do chiothear

theар dhósan do chriochnughadh.

29. *Creud an tarbhtha ata ag teacht chug-adfa dhfios anechse?*

Ata tarbhba ro mhór:oir do b'olc ar gcor,
 & ar gcorughadh da mbheth ní ar bioth ceadaige-
 ach dona diabhluibh no do na daoīnibhaingidhe a
 n'aghaidh, & seach, toil Dé & ni mo do bhiadh ai-
 gneadhe sámhach feast againd ag smuaineadh sind
 fén do bheth arar gcur fa chomhair an'animja-
 nasan achd andsin, fadheoidh, atamaid a gabhajl
 comhfosa go sámhach ar mbheth dhuinn feas-
 ach frian do bheth arna chur ríu do rér toile
 De & a m'bheth mar budheadh arna gcomhcon-
 gmhail a gcumhgach jondas nach bf-hédaid ni
 ar bioth do dhénamh achd le cheadson: agas go
 spesialta o do gheall sé bheth fén ina dhídeano-
 ir, & ina phrionda slanaighe dhuinn.

DOMH. 5.

30. *Tigmid anois gus an dara cuid?*

Is se sin go gcred sind an'iosá cri-
 osd a'aois mhacson ardtigearnane.

31. *Creud chomhchondmhas anchuidse go ge-
 neralta.*

Congmhaidh gurab é mac Dé is slánaighth-
 eoir dhuinn, & ata sé ag fosgladh maraón an mo-
 dhaler cheandaigh 'se sind on bhás ler chosain, &
 ler sholathair sé an bheatha dhuinn.

32. *Creud chomharridhas ainm iosa le ngo-
 ireand tu é?*

Slánajgħtheoir; aghon, tug an Taingeal an tai-
 nmse ar mac n'Dé ar jaratus dé fén.

33. Ané gurab mho a luach so ino gurab
dáoine do bheradh aire?

Is mó choidhce: oir an mhéd garab amhla-
jh do bail le DIA aghoirm do be'gin maráon
abheth jna lethedsin ar gach aon mhodh.

34. Agas creud jna dhiaidh sin is fiú a-
inn Chriosd?

Nochtar lés an' epithetse a oifig: oir is se se-
adh dhó gur hongadh é on Atair jna rígh j-
na Shagart, & jna Phaith.

35. Ciondas is aithnidh dhuitfin?

Is aithnidh dhamh é an mhéd gurab gus na
trí hoificibhsé ata an Scrioptur agnathughadh
ongtha: arís ata se ag tabhairt na dhtrise adubh-
rámar go minic do Chriosd.

36. Achd creud an gné ola ler hongadh é?

Nir le holas haicleanigh mheasamhla do bhi
arna cur do coisreacadh na sean rioghradh sag-
art, & phaitheadh achd le hola do bhfearr: a-
ghon, le tioghlaacaibh an spiorad naomh neoch
is firinde do n'ongadh ata muigh.

37. Achd creud an rioghachtfa ar a bhfu-
il tu a comhluadh?

Rioghacht spioratalta neoch ata arna comh-
chongmhail le focal, & le spiorad Dé neoch do
bher jondracus, & beatha maille leo.

38. Agas creud é a shagartacht?

Is oifig, & is virraime é sén do thaisbeana-
dh abhfjadhnaise Dé do chofnadh, & dhfaghail
grasa, & sobhair d'uinn, & do shiothchanughadh a
ferge le hofrail na hiodhbarta budh toileamhail les.

39. A Nois cia an seadh le ngoireand in Phait do Chriosd?

Arson an tan tanaic se anuás isin domhan do adjmh se é ién do bheth ina theachtair, & ina reachtair , a Athar a measg daoine, & a'ní sin do bheth do chum na críche úd dés toil an Athair d'foillseochadh dô, go comhlán, go gcuirfeadhse dereadh ar gach vile Phajtheadarachta.

40. Achd an bhfuil tú ag airinghad tarba ar-bioth dibhsin?

Atajm: ojr ni bheanjd na nethese ujle re ní ele, acht re'r dtarbhajne, & re'r majth:oir do thighlaj ceadh na nethese do Cíjosd o Athair fén, da gcomaojncohadh, & da gcomhpártughadh rinde, jondas go m'bjmjs uile ag tarraing as a lionmhu-reachtion.

41. Cuir agcéll a'níse dhamh beagan ní is soilere na marsin?

Do lionadhl e les an Spiorad naomh, & tugadh dójna mormheallajbh sajbhreas fojrfe a uile thioghlajccadhson, da dtabhajrt, & da dtjoghlacadh dhujnn, aghon da gach aon fo leth do re'r an mhiosjur, js aithnidh do na'thair do theact' rinde , & do bheth jomchubhaidh dhuinn, jondas go bsuj-imid ag tarraing' as an tfaibhreasfin (amhail as en tobar) gach uile mbaith Spioradalta ata againd.

42. Creud an tarbtha ata a rioghacht do thabhairt chugaind?

Ata, umaro, dés ar dtabhartha le dheaghmhaitheas do chum saorse chonsiasa do theacht adtír

go diadha naomhtha, & des ar gcúimdaigh, & ar gcludaigh le shaibhreasaibh Spioradaltason, ata cumhachta fos d'édeagh umaind neoch fhoghnas, & is lór dúinn do bhreth buadha, & uachtaranachta ar gnathnaímhreibh ar n'anmand ar an bpeacadh ar an seoil ar Shatan, & ar an saoghal.

43. Acht cia d'an dtarbhach a shagartacht.

Cuige so, ar son gurab ar an gcorfa ata se ina aidne dhúinn neoch ata ag denamh at siothchana, & ar rétigh ris an athair: ina dhiaidh sin gurab thrídonata entreas, & dul isteach fhoscaoilte againd gosoich an' athair, jondas go dtíseam fén ina fhiadhnaise le dochus, & go bhfuraileam sind fén, & ar n'uile ní ina n'iодhairt air, & mar sin ata se ag- ar ndénamh inar gcomhlucht parta, & inar gcompanacaibh ar ashagartacht fen ar chor égin.

44. Ata a phaithedoracht gan ragha?

An tan tugadh do mhac Dé dréacht, & tio- ghlacadh abheth jna mhaighistir ar adhaonibh fén, is é is crioch dó so eilean da shoillseochadh le fior eolus aathair, da dteagasc isin fhírinde, & da ndénamh jna ndescioblaibh teaghlaig Dé.

45. Maseadh tegid na huile dar labhrais go soich so go gcomchonghmand ainm Criodand fén natri hoificeadha tug an tathair da mhac, do chum go ndoirteand sé ambhriodh, & a dtoradh ar a dha- oinibh fén?

Tegaid mar sin.

DOMH. 7.

*46. C*reud fa ngoireand tu do mhac Dé
G aonghen an mhéid gurab fíu, & gurab
airidhe le Dia sind vile ar an gairmse maraón?

Ni do thaobl naduïre atá aghaind gurab cland
do DHI A sind, achd do thaobh macacht ochta,
& gras d'en chuid, an mhed gurab fiú les ar
mhbeth aige isin áitsin, achd an tighearna josa
neoch do coimpreadh, & do gheneadh do shub-
staint an Athair, & ata d'en naduire ris an Ahtair,
is rolaghmail ghoirthear aon mhac Dé de, an
mhed gurab e ina aonar ata mar sin do thaobh-
nадуїре.

47. *Maseadh atá tú ag tuigse gurab leason-*
an onoir airidhse atá dfiachaibh aige amuigh do
rer lagha na naduire: achd gurab and do choma-
oinaigheas se rinde í: an mhéid gurab finde a bhoill?

Ataim cheana: & is le fêchain an chomaoing-
he sin aderthar riosan an'ait égin an phrimh-
ghen amesg mórain bráthair.

48. *Ciondas thuigeas tú gurab é ar dtigh-*
earnaine é?

Ar son amhail do hordhaigheadh é le A-
thair d'ar mbethne ajge fa impeirdhacht sén, do
chum go bhfriúthoileadh, & go bhfreastaileadh isé
rioghacht Dé ar Neamh, & ar talamh, & go
mbjadh sé jna cheánd na n'daoine gcredeamh-
nacha, & na n'Aingeal.

49. *Creud é seadh a'neith atá ag leanmhuin?*

Atá sé foillsiughadh, & ag lergheadh an mh-
odha ar ar hongadh an mac le Athair, jondas go
m'biadh se jna slánaightheoir dhuiinne umaro,
ar gabhail dó ar bhfeolaidhne ujme, gur chri-
ochnaighe se jnté na neche sin uile do binfea-
dhma dar slanughadhne amhail ataid arna n'ai-
thris and so.

50. *Creud is seadh dhuit les an dá shentensasa a choimpert on Spiorad Naomh, & a bhreath le Murie Oigh?*

Gur fhoirmeadh é ambroind na hóige da substantse, do chum go mbíadh sé ina shiol firí Dhaividh, amhail do re raigheadh le Phaitheadorhacht na bphaitheadh, & gidheadh, gur hoibrigheadh sin le neart, & le brídh jongántaigh shécrede an Spiorad Naomh, gan chomand, no chomhchaidreamh fir.

51. *Maseadh ané gur bhinfeadhma é do chur ar bfeolaidhne vimé?*

Do bseadh ar gach aon chor: oír do b'jomchubhaidh, & dó b'égín an esumhla do rindeadh les an'duine an'aghaidh Dé, do ghlanadh, & do shiothchanachadh anadúir an'duine mharáon, & nj mó ar chor ele do fhéadfadh sé a bheth ina aidhne dhuinn: do dhenamh, & do chriochnughadh réte Dé, & daoine.

52. *Ader tu maseadh gur b'égín Criost do bheth ina dhuine, do chum go gcoimlionadh sé (mar udh-eadh inar bpearfainde uile chotcha ar flanaigene).*

Is amhlaidh sin thuigim: oír is egin dhuimé gach en ní ata d'easbhaidh oraind inar bhfochair fen do ghabail anásacht uaidhson a' ní nach budh fheadir a dhenam ar chor ele.

53. *Cresid far chorichnaigheadh sin les an Spiorad naomh, agas nach tásca is le modh gnataidh geinalaig?*

Ar son go bfuil an siol daona uile thruaillighe do budh jomchubhaidh oibriughadh an Spiorad

No omh

Noomh do dul eatorra anghenemhain mhic Dé jondas nachsailedhchaigte é les an tsalcarsa ach gombhiadh gloine ro fhoirfe aige.

54. Masead atamaid ag foghlum as so gurab égin a' neoch ata ag naomhthadh d'haoine cle abheth fensaor o n'uile sal, & gur b'égin dó ghloine (amhníl aderaind) tosaigh do bheth aige o bbroind amhatbar do chum go m'biadh sé uile naomhtha do Dhia gan abheth arna shalchadh le sal arbioth an chinigh dhaonan?

Is amlaidsin senthuigim. 8. DOMH.

55. Creud fa l'emeand tu thairis go lúath ó aim-sir bbrethe Croift do chum abháis, agfágbbail eachtra a'uile bheatadh addhiaidh.

Ar son nach fuilid nethe ar bioth arna lamhughadh and so, ach nethe bheanas comhairidher slanughadne, jondas go gcomhchongmhang siad archoregin jonta sen a shubstainte.

56. Creud nach abair tu gontimchiol d'en fhe cal gur ég sé, acht atatú acur les sin maraon anna an ghuibhearnoir fhar fulaing sé an pháis?

Atasín ag fearadh, ní he amhajn do dhaingniughadh na heachtra, ach fos do chum go dtuigmis a bháson do bheth abhfochairachele, & dhamhadh.

57. Cuir sios, & minigh so in is soillere ina mur sin?

Do suair sc bás dsulang, & do dhiol na péne do dlighead dhínné & ar an gcorfa dhar sooradh uaithe, & ar mbeth dhínné (amhail atamaid uile jnar bhpeacahaibh) ciontach, & sooi bhre-
amhnas

amhnas Dé do chum go ndeacadh se iñar n'aitne do bail les é sen do thais-beanadh a bhfjadh-naise breatheamhain Thalmaidhe, & adhamnadh le bheulson d'ar Mbethne fuascoojslte, & dar legean fa scaoil abhfjadnaishe nimchathrach breatheamh-nais Dé.

58. *Acht do ard labhair & tug Pilatus amhail cert a bheth nemhchiontach, & uime sin nir damain sé e mar chiontach, & fear dheanta uilc?*

Is jutuicte an taon oilé :oir is se adbhar asadtug an breatheamh fjadhnaise a nemhchiontaighe amach do chum gomadh lan follas nach do chionta mhituillteanaí sen, acht ar son ar lochtne do buaileadh e, & gidheadh do rer anosa ghnath-aighe do dhamhnadh e isin am sin sen le ragha, & le sentens an bhretheamhain chedna do chum gomadh follus a dhul san mbhreatheamhnuas, do-bhamairne do thuilleadh, amhaill ar n'urra do chum go saoradh, & go dteas argadh se find on phecadh, & on mhallchadh.

59. *Maith adubhradh; oir damadh peacach é ni budhrádh dhiengmhalta e do diol pene, & peandaide peacaidh dhuine cle, gideadh do chum gorachadh a damnadhsón dhuinne go fior fhuaiglads do b'égina a ireamb Ameasg lochta deanta uilc.*

Is am laideh sin thuigimle. 9. DOMH.

60. *A N mhéid do chésdadh é; an mó an spés, & an tabhacht, ata aige ina gomadh gné le bháis choitchiond do ghebhadh sé?*

Is mó choidhche: amhail ata Pól maraon ag tabhairt rabhaidh uaidhc, ag scriobha dh gur ch-rochadh

rochadh é agcránd; do chum ar gcursaiddhine do ghabhai ar fén dar bhfuasghladh uaidhe: oir do bhi an gné bháis úd arna damnadh le mal-lachadh.

61. - C'reud? ane nach gcuirthear a scandal ar mac Dé an tan aderear go roibh sé faoi mhallachadh; & fos abhfiadhnaisce Dé?

Ní cuirtheart feast. Oir agabail an mhallaighe sin ar fén do chuir as, & do nemhs-nigh sé é, & nír scuir sé isin nam sin fen da bheth bean-draighe do chum go lan lionadh sé sinde le bhean-daceadh fén.

62. *Lean romhad?*

An mhèd gur dioghaltus an bás do cuireadh ar an duine ar scàth peacadh do f-huilaing, & do iomachair Mac Dé é, & le fulaing rúg buaidh, & vachtarancht air, & do chum gomadh searde do fhoillseochadh sé go bfhuair sé bás firindeach do bail les, & do chonducus dó a chur abfior a modh coitcheand daoine ele.

63. Achd ni faicfuithe tarbha arbiot h do theacht c'ugaind Chriost do bhreith na buadhasa, an med nach loigheide atamaid ag dul d'ég?

Ní bfhuil sin ag bacadh anadhbhair: oir ní ní ele an bás anois do na daojníbh credeamh-nacha, acht dnl tairis gus'an mbeathaidh is fearr.

64. Atá ag leanmhain de sónach ionbhethe uaimhneachreanbhás ni is mó inar um eaglach é: achd gurab mhó is ion leanta dbuind ar gceandfeadbna Chriost le hindtind nemhvarshnaigh, neoch amhail nar chlaoidheadh, & nar milleadhbh trés.

AN CHREIDIMH.

17

trés anmbás is amhlaidh sin mar an gcednanach
fuileongaigh sé sindé do chlaoi less?

Is amhlaidh sin fén is indeanta dhuín.

DOM. 10.

65. **A** Ní do cuircaidh les adtimsiol a-
dul síos antisfreand creud an seadh
ata aige?

Gur fhuilaing sé ni he amhain an bás coit-
cheand deallughadh anamna ris angcorp, achd
gur fhuilaing sé maraon crágh cumhgach, &
doilgheas an bhais amhail ader Peadar: & les
an fhocalfa atam ag tuigse na gcumhgach vamh-
nach les gcumhgaigheadh, & comhchrepadh
anam.

66. *Indis damh adhbhar anechse, & an modh
arar fulaing Criosd an bás?*

Bhrigh, arna thaisbeanadh fén dhó abhfia-
dhnaise Chathrach bhreatheamhnaise Dé do
dhénamh dioghluidheacht ar scáth peacach do
bégin a choinsias do dhochruaghadh leis angcum-
gachsa amhail do bhiadh sé ar na thrégeand O
DHÍA, & ni is mo, amhail do bhiadh se abhferg
ris is na cumhgachaibhse do bi se an tan do ar-
déigh se do chum Athar mo DHÍA sein, mo DHÍA
sein creud far thrégis mé.

67. *Ané go raibh an t'athair a bhferge ris?*

Ni raibhe choidhche ach do imir sé an gh-
airbhese jna aghaidh, & an aimhdeanas jondas go
gcoimhlionta aní adubhradh roimhe le Hesaias
gur buaileadh é le laimh Dé, ar son ar bpeaca-
dhne, & gur loiteadh é ar son ar hasiondhracais.

68. Achd ar mbheth dhó jna dhia ciondas do fhéadfadh sé abheth arna chriothnughadh, & arna garbhghlacadh le lethed sin déagla, amhail do bheradh Dia cul rí?

Is mar to is jumiste é gurab do rer adhaonachta rugadh do chum an'égentaise é, & jondas go n'deantaoi sin, do bhi achtadhacht isin ám sin fein absolach, aghon, ni raibhe si ag nochtadh a chumhacht fein.

69. Achd ciondas aris fhéadas sin abheth, Criosd neoch budh shlainte don domhain do bheth fa ndamnadhsa?

Ni deachaidh sé amhlaidh fhasi, jondas go n'ansadh sé faoi: oir is amhlaidh sin do gharbhghlacadh é les na huamhnaibh sin adubh:adh, jondas nar claoigheadh é leo: acht is mó ar mbeth dho a cruaidh charuidheacht, & a cruaidhghleac re neart ifreand, do chlaoi, do bhris, & do soledair é.

70. Atamaid ag tionol as so an t'eadardh-ealughadh ata edir an phian chinsiasa do fhuil-ainig Criosd, & an phian le bpiantar na peacaigh ar abfuil láimh fheargach Dé ag jmirt dioghaltais: oir aní do bhi dhosan ré seal ata sé dóbhsan Su-thain, & aní do bi dhosan ar scath bhear dha-bhríadadh ata sé dóbhsan jna chlaoideamh marbhthach (amhail aderaind) jna chlaoideamh do chiorraidh a gcroideadh?

Is amhlaidh sin a:a: oir ar mbeth do Mhac Dé arna thimchiolachadh isin cumhagaibhse dir, scuir sé do dhéanamh dochais as athair, ach peacaigh

peacaigh arna ndamnadh le cert bhreatheannas De, tuitsaidh aneamhdhochus, béc said ina agaidh, & lingsaidh amach dho thabhairt scandale thollais dó.

DOMHNACH. II.

71. **N**ach féamaid atarraing, & a fhás-gadh as so créid an toradh atáid na daoine credeamhnacha dfhagnil do bhas Chriosd?

Fedmaid cheana, & ar túis do chiamaid go demhia gurab jodhbairt é lerghlan sé ar bpeacaith abfiadhnaise De, & mar sin désferge Dé rind do rethughudh rug sind abfhobhair, & angráfa maillé ris, ina dhiaidh so gurnighe a fhuil (le glantar ar nan manda) sind o nuile shalchar: fad, eoidh gúr cuireadh ar gcul cuimhne at n'uile pheacadh, jondas nach dtigid feast abfiadhnaise Dé, & mar sin go raibh an lamhscríobhá le roibhamar ceangailte arna chur as.

72. Ané do thuilleadh nach dtabhair sé marín do bhárr tarbha chugand?

Do bher cheana. Oir le dheaghthioglacadh-sion (ma sind go demhin boillfhrisi Chriost) ata ar sean duine, aghaon an peacadh agacheasadh, ata corpan pheacaith aga chur aneamhfiú, jondas nach bjaidh uachtaranacht ni is mó ag anmhianaibh na feola jondaind.

73. Érig ar baghaidh isma helib?

Ata ag leanmhain gur érighsé fén an treas la o inharbhaibh do chum go nchsfadh sé é fén do breth buadha ar an bpeacadh, & ar an imbas: oir le eiféige do shluig síos an bhas do bhris

O chéile cuibhrighe annaigh, bhearsa, & tug go nemhsní a uile chumacht.

74. *Ca méd toraidh ata ag teacht chugaind
trés an esérigse?*

Atri: oir tritheisé atá firentacht arna chosnadh dhuinn atá si jua comharrdha, & ina geall dearbhtha arar neamhchrnaillaidheacht, & atamaid anois fén arar nduisgadh suas le brídh a esérgheeson go naoidheacht beathadh, do chum le teacht adtir go glan i náomhtha go mbimisumhal dathoil.

DOMH. 12.

75. *L Eanhmaid na fuighil?*

Do chuaidh sé suas ar neamh.

76. *Acht an amhail do chuaidh sé suas ar
neamh, jondas nach bfhuil sé ní is mó ar talamh?*

Is amhlaidh. Oir déis dó na n'uile do hearbadh ris, & do chureadh air O n'aithair, & fos do bha inseadhma dar flánughadhne, do chriochnughadh, ni raibh sé dhm ar bioth bheth ar an talamhsa nj b'udh sia.

77. *Creud an maith do ghébhream don dul
suasa?*

Do ghebham maith, & toradh dupalta: oir an méd gurab jnar lethne, & arar son do chuaidh Chriosd isdeach ar neamh, amail is arar scath tanaic se anuas ar talmhain, do rinde sé éntreas fhosgailte dhuinne maraon go soich an'ait sin, do chum go mbiadh an doras sin anois fosailte dhuinne, neoc do bhi rhoimhe jata trid an bpeachadh arís atá sé do lathair aga thaisbeannadh fén abfiadhnaise Dó ar at soindne ina theachtaire,

achtaire, ina aidne, & ina phatrún.

78. Achd a' ndeachaídh Criosd amblaídhean
ind ag a bhréith fén suas ar neamh. joudas gur scu-
ir sé anois da bheth maille rind?

Ni deachaídh choidhche, oir go contrartha
do gheall té abheth feia maille rind go dereadh
an tIáoghaill.

79. Achd an med go bfuil sé ag aitreabh
maille rind in a dtimchiol alátharrdacht corpor-
rídha is jontuiste é?

Ni headh: oir is ní ele labhairt adtimchiol an
chuirprugadh suas ar neamh, & ris ar gabhadh
suas ar neamh, & na gcumhachta ata arna ger-
aoibhscaoileadh in gach vile aít.

80. Creud an seadla n'abair tu a bheth jna
shuidbehr des Dé athar?

Is é seadh na bfocalá an t'athair do thabhairt
vachtaranacht nimhe, & talmhain dó, do chum
go nguibhernoraigheadh sé an' uile

81. Achd creud shigneobhas duit an deaslaibh,
& créud an suidheso?

Is cosamhlach é arnabhreth, & arnaghabheil
an iessacht O Phriondsadhaibh talmhaidhe, néo-
ch danab gnáth na daoine da draobhand siad
an'aít do shuidhiughadh ar an'deaslaim.

82. Miseadh ni fhail tu ag tuigse nech ele,
achta nech ader Pol gur bordaigheadh CRÍOSD
jna cheand na Heaglaise gur tóghadh suas an-
airde é os ciond gach vile vachtaranachta, &
Phriondsipaltachta, & go bfuair sé ainm os cie-
nd gachvile annaí

Is amhlaidh ata, & ader tu.

DOMHNAC. 13.

83. **G** Luaiseam thairis gus na nechibh ele?

As sin thiocfas do bhreath brethe ar bheodhiabh, ar mharbhaibh na focail da seadh, go dtiocfa sé go follas dobharr nimhie do bhreath breatheamhuais ar an gcuinde, amhail do condarcus go follus é ag dull suas.

84. An mbéadh nach biáidh lá an bhreatheambnais ré ndereadh an tsaoighail ciondas ader-tú go mbia cuid égin do na daoinibh béo ino ar marthain and sin, ar bfaicín go bfuil cumtha ordaighthe dona daoinibh én' uair dul d'eg?

Ara Pól ag suasgladh na ceisthese an tan ader sé an lion bheas béo, no ar marthain d'athnuadhughadh le luath chlaochlodh, do chum jar du-la neamhbrídh, & as do chruaillaidheacht na scola, go gcuirfadh siad úmpa a'neamhthruaill aidheacht,

85. Maseadh ata tú ag tuigse an chlaochleidhse do bheth dhoibh a riocrt, & ar son báis, an mhed go mbhiáidh sé ina chur as, jno argul na céd nadúire, & ina thosach na naduire naoidhe ele?

Is amhlaidh sin chuigim.

16. Abfuiliad ar gcoinsiasane a gabail combhurtacht no garrdighe as sin eghen mbiaidh CRATOSD én vair ina bhreathamh an domhain?

Ataid go demhin agabhall gairdighe ro oí irdherc gan choimeas: oirata dherbfhios again i nach dtiocfa sé, ach do chum ar flanaighne.

87. *Maseadh ni bion bhethe dhuitne naimh-neach ar ciond an bhreadhamhais, jondas go gcuireann sé eagla oraind?*

ni bion bheith choidhche, an imhead nach seasam, acht abfiadhmaisi Cathrach bhreitheamhais; an bhreitheamh sin, atana aidhne, & ina Phatrun duinn, & do ghabh chuige find ina shirinde, & ina anacul fein.

DOMH. 14.

88. *T Eágam anois go soich an treas euid?*
Ata an chuid sin adtrimchiol an chredimh isin Spiorad naomh.

89. *Agas crend ata sí do thabhairt chugaínd?*
Is ris ío bheanas sí, jondas go dtuigeam, & go mbiadh at hios againd, amhail do cheandaigh, do shaor, & do theasairc DÍA find trés an Mac, gurab amhlaidh sin ata se agar udéanadh comháibel comhchumhachdach, & atamaid do ghabhail an tsaoirtha, & an tslanaighese trés an Spiorad.

90. *Ciondas?*
Amhail ata glanadh againd abfuil Christ: is amhlaidh sin is égin trés an Spiorad naomh ar ghcofniasne do bheth ar na gcumaitl lé, & abethse ar na crathadh orra, jondas go nglantaoi jád.

91. *Ata vaidhe so, & duireasbhindh air, miní għthe nj is soillere jna so?*

Tuigim gurab ē Spiorad Dé, angcén aitreobhhas se jnar gcroidhne do ni & do bher oraind, jondas go mothuigheam brídh Christo oir is le soillieochadh an Spiorad naomh, do nicheas

nithear, jondas go gcomhthuigeam tioghlaice
 Chriosd is le bhrostughadh comhairle, & per-
 suasion do nithear, jondas go nardshelaighthear
 jad inar gcroídhíbhí sadheoidh is eisean amháin
 do bher dhoibh jondas go nardshelaighthear,
 ata agar n'a-
 thbhreath, & do ní gurab creature nuaidhe sind:
 vime sin na huile shurailtear tairgthear, & do
 bhearthar dhuinn agcriosd, is le neart an Spi-
 orad naomh ghabhmaid iad.

DOMHNAC. • 15.

92. *Gluaiseam romhaind?*

G Ata an ceathrugh cuid ag lea-
 nmhuin iaa n'admhamaid go gcredmid én cag-
 lais naomhtha do bheth and.

93. *Crénd is aiglais and?*

Corp agas comand na ndaoine credeamhachá,
 neoch do roimhórdeigh Dia gus an imbeathaídh
 shuthain.

94. *Ané go bfuil an ceandsa égeantach re
 credeambain maraon.*

Ata cheana muna báil lind bás chriosd do
 dhenamh diomhaoin, & gan spes do bheth do
 gach sí do labhradh go ntraosta; oir is é so br-
 ídh na n'aille go bfuil eaglais and.

95. *Maseadh ata tú tuigse gur lamhagh-
 eadh cheana ughdair, no adbair an tSlánaighe, &
 gur nochradh afhnuudament ar mbhethduit a cur
 síos gur le toilteanas, é le haidhneas: Criosd do
 ghabhadh sind a'ngrás le Déa, & gurab le bridís
 an Spiorad Naomh dhaingnithearan grásasa jo-
 ndaind: Etanois go bfuil an níle bhriodh so ar*

na bfoegladh, do chum gomadh demhnighthe daribh do bhindh an creidimh ar na foillseochadh?

Atam, & is amhlaidh sin ata an tadhbháir.

96. *Achd, crend an seadh le nainmhaighe-and tu an eaglais do bheth naomhtha?*

An med, umaro, do thogh DÍA atá sé aga bfhireannaghadh, & aga nathchuma, no aga nath shoirmeadh anaomhdhacht, & an emhchiontage beathadh, jondas go ndealraigheadh aghlóir fén jonta; & is é so aní is ail le Pól ag tabhairt raibhthe vaidhe, gur naomh CRÍOS D a-n'eaglais do cheanaigh, & do theasraic se, do chum go mbhiadh sí glóireamhail, & glan ó gach vite shalchar.

97. *Crend is seadh depíthet no dfocal na he-aglaise Catholica no coitchiond?*

Teagaisgthear sínid les sin, amail ata én cheand no n'uile chredeamhnacha and, gurab amhlaidh sin is égin do n'uile comhfhas anen chorp, do chum go mbiadh én Eaglais tríd an gcrúinde vile, ar na craobhscaoileadh gan mbharr.

98. *Achd, crend an tabhacht atá and súd do cuireadh les go haithghearr adtimchiol comaoinighe na naomh?*

Is vime do cuireadh so siós d'soill siughadh ní is foillere na haonachta, & an comaoinighe atá edir ballaibh na Heáglaise: cuirtear agcéill maraon gach tioghlacadh da dtug DÍA da Eaglais, go mbeanadh siád re maith choitchind na n'uile, an mbéid go bfuil vite atá comaoineachadh comaontadhach comgheallach.

99. **A** Chd an bfhuil a naomhachtasa ata tu do thabhairt do Neaglais a-nois forse?

Ni shuil fos umaro, an gcén bhias í a cathughadh is in domhansa: oír ata sí do ghnáth an mbfhand vireasbhuidh, & ni glantar vite í feast ó fhuighlibh lochta, jno go raibh sí ag leanmhuin re ceand CRÍOST, ó naomhthair í.

100. Ané fós nach bfhédir an eaglaise d'athne ar chor ele acht an vair credthear i le dochus?

Ata Eaglais Dí a faicseanach and go deimhin, neoch do chuir sé fein síos dúinn le dearbh choimhairydhaibh, & le notaibh, acht is ar comhthionol na ndaoine gcredeamhnacha ticthear and so go hairidhe, neoch do thogh sé le chomhairle dhiamhair fén dō chum slanaighe, & ni shiúlthear an Eaglaise do ghnáth le súilibh, & ni mó aithneochar le comhairydhaibh í.

101. Creud leanas jna dbiáidh so?

Credim maitheamhnas na bpeacadh.

102. Creud an seadh ata dhuit abfhocal an mhaitheamhnais?

Go bfuil DÍ da shaor mhaitheamhnas fein ag luidheachtrughadh, & ag maitheamh abpeacadh dona daoinibh credeamhnacha, suil goirthar ambreathemhnas jád, no suile bhearthar, & ghabhthar dioghalas dhibh.

103. Ata ag leanmhuin dhe so, nach ler ndiogh luidheat fén atamaid ag tuiileadbh maitheamhnais na bpeacadh, atamaid dfaghail on tighearna?

Ata

Ata go firindeach: oír is é CRÍOSD i ní aonar (ag joc an dioghaltais) do rinde dioluidh-eacht: an mhéid bheanas rinde, ní fuil coimhleasughadh ar biorb againd do bhermais do Dhía, achd is da fhíor Phailteas fein atamaid ag taghail an tioghlacaidh shaoirse.

104. *Creud fabfaoigheand tu maitheamhras na bpeacadh ris neaglais?*

Ar son nach sajgheand dujae ar bioth é minna raibhe sé ar túis ar na chomhaonughadh; aghon arna cónfhilughadh, & arna comhishnaidhmeadh ré Phobal Dé, & minna coímedaidh sé anaonachtfa go marthanach go dereadh abheatadh re corp Chriosd, & ar an modh sin sé d'foillsiughadh abheth fén jna bhall firindeach do n'eaglais.

105. *Ata tu ag suidhinghadh ar angcorsa nach fhuil ach darmadadh suthain, & scrios leth innuigh do neaglais?*

Ata chroidhche: oír ge bé ar bioth jad do dea illughadh ré corp Chriosd, & ata ingearradh as an aonachtfa le saobh chredeam, ata gach vile dhochas flanaigh arnagearradh uathadh an gcionn anas siad jna leth sin do dhealltighadh.

DOMHNAC. 17.

106. *A Ibris abhfuil d'fuirgheall?*

A Credim esérge na seola, & an bheatha shuthain.

107. *Creud an tadhbhhear as a gcuirtbear an ceandsa an admhail an credimh?*

Iondas, go dtabharthaoi rabhadh dhuinn na-

ch ssin talmhainse ata ar naoibhneas, & ar nardshonas neach is dupalta toradh, & tarbha aithios: ar túis ata maid ar ar dteagasc as sin gurab amhail deoradha isin atreobhtha dhúinn an domhanta, jondas gombimis do ghnath ag smuaineadh adtjomchiol jmjrge, & gan sinde do legean dar gcroidhibh ámbeth ar na n'imbhilleadh le himneadhaibh talmhaidhe: jnadhiaidh so ge béc ar bioth cor ar a bfuilan'ainmhfhios dúinn fós, & absolach ar súilibh toradh an ghráfa do ehomhthoirbheradh dhuínn agriosd, gan sin ar an adhbhar sin dō cháll ar meáinighe, ach sind dō huilang go foighidneach go soich lá an fhoillsighe.

108. Achd Cia bhus ordughadh de n'eserghe?*

An lion dō bhadar marbh roimhe sin aithghebhaid arís a gcuirp fein: aghon, na cuirp chéna do imechtadar, achd ar mbeth dhoibh qualliteadh no cájeadh nuaidhe aca: aghon, gan a mbeth ní sia faoi bhás no thruailaidheacht, acht an lion bhias béo and sin tóigheobhaidh Dia anairde jád go miórbhuileach le luath chlaochlodh.

109. Achd ambí si coitcheond dona daoimh diadba, & dona daoinibb aingidhe maraon?

Ata an én eserghe vile aca, acht biaidh astaid, no agcor contrairdha; oír aithéreochaidh ele dibh go slánughadh, & sonas, an ele go bas, & truaidhe imalaighe.

110. Creud maseadh fa gcombluaidhtheár and so an bheatha shuthain de'nchuid, & gan iomrádh ar ifreand?

Ar son uach faghar ní ar bioth and so, ach ní

mí bheanas ré comhfhurtacht na námannd Díadha: ar an adhbhar sin aithristear, amhain i a tioghlaicte, & na tuillidh do roimhullmhaigh Día da shruontaibh fén: & ar sin ní cuirtheas leis an crandchar, & an míamhantar, ata ag fethaamh ar na dàoinibh aingidhe, neoch is aithnidh dúinn a mbeth amuigh ina nallmharachaibh O rioghacht Dé.

DOMH. 18.

III.

O Thuigimid an fundament ar an-
leaghar an credeamh do suid-
iughadh, is ullamb, & is urasa definition an chre-
dimh fhírindigh do tharraing as sin?

Is amhlaidh sin ata: & is amhlaidh is cead-
aigheach adehfiniughadh, joudas go nabram gu-
ráb fios, & eohliis dérbhtha daingean deagh th-
oile aithreamhla Dé oraind é: amhail fiadhnai-
seas é trés an Soisgel abheth fén ino athair, &
jna shlanaightheoir dhuinn tré deaghthuillte-
nas CHRÍOSD.

112. In vainn fén do choimpir, & do gen sind
an credeampa, no o Día atamaid da fhaghail?

Ata an scriorhtur ag teagaist gúrab tioghlacadh
oírrdherc Dé é, & ata experiens, no fiondacht-
ain fén agdearbhadh anech sin.

113. Creud an experiens ader tú riom?

Ar son, umaro, gúrab aimghéire ar naigneadh
jno dho fhéadadh sé gliocas spioralta Dé do
ghabhail, & tuigse, neoc fhoillsighthar dhuinn
tré chredeamh: & gúrab ullamha thende ar go-
roidheadha go neamh dhó chus jno go hand

dóchus do dheánamh jondaind fén, & agcrea-
tuirebh ele go haimideach, ino do ghabhail fho-
sa da ndheónin an Dia, achd is é an Spiorad na-
omh le shoillseochadh fein ata ag'ar ndénamh ai-
bél do thugse na netheadh, do rachadh ar modh
ele go fhada tar no ósciond ar dtuigse, & isé ata
ag'ar bfhoirmthadh, & ag'ar gcoimhdhénamh
go dearbh dhochus daingean ag sélughadh geal-
ta an tslanaighe jnar gcroidhibh.

114. *Creud do mhaith ergheas duinn as an
gcredeambsa ar mbreth dhuinn en vair air?*

Ata sé ag'ar bfeírenughadh absiadhnaise Dé,
& ata sé ag'ar ndénamh jnar noighreadhaibh ar
an mbheadhaidh shuthain les an bf hírenughadhsa.

115. *Creud ané nach firenaighthar daoine le
téacht adtir go diadha naomhtha nemhchiontaib
an tan do ní d'fuidér, & dicheal ina ndearbh-
adh fén do Dia?*

Da btaghthaoi a chomfhoirfe do neoch ar
biost do f'hédsuighe abhreatnughadh a bhéith
ina flíréanach go tuilteanach, acht ar bfhaicsin
go bfhuilmid inar bpeacachaibh ciontach ar a
lán do modhaibh absiadhnaise Dé, is jniarrtha
duinn diongmhaltacht do thaobh ele do f'hédt-
adh ar siothchanchadh riosan.

DOMH. 19.

116. *A Chd ané go bfuilid vile oibrighe
dhaoine comhshalach, & ni is mó
gan mbaoin do shuim no do luach, jondas nachfedaid
grás no fobhar do thuilleadhbh: absiadhnaise Dé?*
Ataid, & ar túis gach vile obair shuidheas va-
ind,

ind, jondas go nabarthaoi ar ngniomhne ris go hairidhe, ni tualaingid maoin, achd neamhtha-itneamh le DIA, & ambéith arna dteigean vaidhe tar a'nais.

117. Ader tu maseadh res anáim an aithbh-ertheair, & an aithfhoirmtheair sind le Spiorad Dé, nach dtualaingeam maoin, acht peacnghadb amail nach diabhair an droch craobh, aobh dr-och mbeas, & toradh vaithies?

Is amhlaidh sin ata ar gach aon chor: oir da bhréaghacht brat ar bioth, & scáile da mbia aca a súilibh daoine, gidheadh ataid olc an gcén bhulolc an croidhe ar a bfuil DIA os an'vile ag amharc.

118. Ata tu ag tionol as so nach bfkéid mid dul ré ndia le tuilteanas no a dheaghmhaitheas do ghreadnghadh: ach gurab mhó gach ní da n'aidberhbeam, & gabhmaid do laimh, nach de-andaois maóin acbt afheargson dfadodh, & do las adh nj is mo, & ni is mó jnar n'aghaidh?

Is mar sin thuigim ar an adhbhar sin da sháor thrócaire sén gan fhechain inar noibrigh-ibhne ata se ag'ar ngabhail, & ag'ar ngrádhugh-adh agchríost agabhail a firéntachtasón do bheth inar bf híréntachtne, amhail do budh lind sén í, gan ar bpeacaidh dagra oraind no do chomhai-reamh dhuinn.

119. Ciondas maseadhader tú ar bfhirénu-ghadh le credeamb?

Aderim sin ata, an tan do ghebhaim gca'itha an thosgél le dóchus daingean an chroidhe atamaid

ar chor égin ag breth ar an bfhíréntachtfa aderim.

120. Is é so maseadh is ail leat. amhail tairgtheair, & furailtear an fhíréntachtfa O'Dhia iréis an Soisgel gurab amhlaidh sin is jnghabh-tha dhuinne i?

Is amhlaidh sin fein do b'ail liom.

DOMHNACH. 20.

121. **A**cht ó nám jnar ghabh Día sind go grádhach, ané nac toileamhail les, & nach é beathana noibrigheadh do niam aige, ar mbeth don Spiorad Naomh aga ndirgheadh?

Is toileamhail les jád, & tigid ris an mhéid gurab diongmhulta les an gabhail chuige go láor, & nj le tuilteanus an diongmhultactha fén.

122. Acht an uair tigid amach on Spiorad naomh, ané nach féddaitd fobhar do thnílleadh?

Ge tigdis amach uaidhe, gjdheadh ata méid egin do shalchar ó anmhfainde na féola arna mh-easgadh jonta le salchar, & le dtrnailltheir jád.

123. Cia vaidhe, & ciondas do uiscear, iondas go dtaitnайд le Día, & gurab é ambeathha aige?

Is é an credeamh amhain, a'neoc fhéadas fobhar do chosnamh dhoibh, an tan leagas sind ar gcudtrom ar an dóchasa, nach dtigdis go cún-tus an ardaghá; an mhéid nach randsaigheadh Día jád do rér tinde, & cruasa rjaghla: acht ar bhfholach alochra. dó, & ar gtmhjothilcadh a shalchair le gloine Chriost go mbédis aige lsin aitlin, & go measa ndé jád, aitnail do bliédis forse, ceart go hailidhe.

AN CHREIDIMH.

33

124. Acht adtioinioileam dhe sin Criosdaidh
d'firenachadh le hoibrighibh d'és a bheth ar na
ghairm ó Dhia, jnó fhaghail le tuillteanas a
oirbrighthe, jondas gomadh ionmhuin le Día é, ne-
och is é a aojmhaneas, an bheatasfhuthain duinn?

Ni tionoileam choidhche: ach gomadh mó
choindeobham againd a'ní ata scriobhtha; nach
bhfédfuighe duine truaillidh dhfíréanachadh abh-
fiadhnaite Dé: vime sin is jonghérguidhe dh-
vínn gan é do dhul ambreatheamhnais maille rind.

125. Gidheadh ni breathnocham ar aishon
sin oibrighthe maithe na ndaoine gcredeamhnacha
do bheth neamhtharbhach?

Ni breathnocham cheana: oír ni diomhaoin-
each ara DIA a gealleadh tuillmhidh, & tuaras-
dail doibh isin mbeathaidehse, & isin mbeathaideh
ata ag teacht, gidheadh is ó shaor ghrádh Dé (a-
mhail as tobar) ata an tuarastalsa ag brúchtadh,
& ag fileadh an méd; umro; go bfuil se ar túis
ag'ar ngabhall jnar gcloind dó fén; ina dhíadh
so ar gcomhiodhlacadh, & ar gcar cuimhne ar
lochtne ar gcúl, ata se ag leanmhuin, & agrádh-
ughadh na n'oibrightheadh tig vainde le lobhar.

126. Acht ané go bhfédir an fhíréntachtfa,
amhail dó scarádh re deaghoibrighibh, jondas go
mbiadh sife ag neoch bheas jna bfheignshaisan?

Ni fhéid so a bheth: oír an vair do ghébh-
am CRIOSD maille re credeamh, amhail thair-
gheas, & fhuraileas se é fén duinn ata se do gh-
éalladh duinn ni he amhain saórtha, & súasgl-
aidh on bhás, & ar sióthchanachadh re Día,

acht maille ris sin grás agas neart an Spiorad naomh le ndiongantar ar n'aithbhreath go naoi-dheacht beathadh: is égin na netheise do chur abhfochair achéle minna b'ail lind CRIOS D do tharraing O chéle.

127. Leanaidh Dhe sin gurab é an credeamh an fhreámh, & an bun as adtidid, & abb-fásaid an uile dheagh' oibrigthe, ata an oiread sa maseadh vaide, & do bfada les ar ngairm tar ar n'aís O Stuiderson?

Is amhlaidh sin ata ar gach én chor, & js ar sin ata vile theagascg an tóisgel arna comhcho-
ngmhail isin da chuidse, aghon, agcredimh, &
áraithridhe.

DOMHNAC. 21.

128. **C**rend i an aithridh? Michédsaidh, & neamhthoil, &
suath peacaidh, agas gáol jondracais ag teacht
O eagla Dé neoch threoraigneas leo go soich
ar n'a cheodh fén, & marbhadh ar bhfseola io-
ndas go dtoirbheram sind fén dar riaghladh le
Sporad Dé, & go gchoinbhullmaigheam vile
għniombardha ar mbeathadh go humhlacht a-
thoileson.

129. Ach do b'e so an dara cuid do bi is
in rand a doracht do chuireamar sios ar túis antan
do bhadhais ag nochtadh modha onoraigh Dé go
biomchubhaidh?

Is fior gurabé, & do chuireadh les maraon
gurab é so an riaghail shír indeach laghamajil d'-
adhradh Dé, sind do fhreagra, & d'umhlugh-
adlı da thoil.

130 Ciondas

130. Ciondas sin?

Ar son gurab é so sadheoidh an t'adhradh thaitheonas, & tig ris, ni he antí do chithear dhuinve do chomhchuma, acht antí do chuir sé romhaind, & do roimhscriobh sé le deaghthoil diúnn.

ADTIMCHIOL AN LAGHA.

131.

A Chd crend an riaghail do theacht adtir, & do chaitheamh na beathaadh tug sé dhuinn?

Alagh fém.

132. Crend atá sé do chomhchongmhail?

Atá sé a coimhseasamh andá chuíd: aga bfuil ag an céd chujd ceathre aitheanta, & ag andara euid a sé, jondas go bfuil an lagh ag scafamh ar gach én chor an'dech n'aitheantaibh.

133. Cia is ughdar don rondádorachtsa?

Dja fén neoch do thoirbhír scriobhtha é an-da thabhall do Mhaoise, & do fiadhnaisigh go menic abhéth arna thabhairt godech bhfoclaibh.

134. Crend argument na céd thaibhle?

Atá si ag labhairt adtimchiol dligidh na serbhise diadha do Dhia.

135. Agas an dara?

Ciondas is jndéanta, & is jnbheanta dhúin, ge ndaoinibh, & creud dhligheas sind doibh.

136. **A**ithris an céd aithne no an céd cb-eand don lagh?

IST a' israel, js mete jehouah do dhiadhsa, neoch do threoráigh amach thusa atalamh na heghiphte, ateaghas na fer-bhontadh: Na biodh aon dona déibh ele agad um fhiadhaise.

137. Anois cuir sios seadh na bhfocal?

Ar túis ata sé agnathughadh mhec samhlationdscanta égin gus an lagh go léir: óir an tainainmeochas sé e fén jua Iehouah; ata sé agabhall córa, & ughdárais chuige fén do chur aithne amach: jua dhiaidh sin do chosnamh fobhair dá lagh fén jnar bhfochairne ata sé acur les gurab é fén ar ndíane: óir is ojread js siú na focailse, & go ngoireand sé ar slanaighthoirne dhe fén, & os airidhe les sind ar an deaghthioghlacadhsa js cneasda dhúinne fa gcuairt sind fén do thabairt jnar bpobal umhal freagarach dhósan.

138. Acht anj ata arna cur les go prap jna dhiaidh se adtimchiol saortha, & brite cuinge na daoirse Egyptigh do bhi arna briseadb, nach ris an bpobal Isrelta, & go demhin riasan ambain bheanas é go hairidhe?

Admhuim gúrabeadh; an méd bheanas ris an gcorp; acht ata gné cle shaortha and, neoch fhearrus, argach aon duine go coimhchert: oir do shaor, & do theasairc sé sind ó dhaoirse Spioradalta peacaidh, & ó fhoiréigiu, & fhoirnearc an diabháill:

139. Crend far chuimhnigh sé a'ni sin an tan do bail les a luadh adtosach a lagha?

Do chum go dtugadh sé comhrabhadh dhéinn go mbimis ciontach a neamhbuadhchus ro adhbhal; muna toirbheram sind sein go ler do chum a umhiason.

140. Ache creud jarris sé isin chéad cheandsa?

Iarradh sé sind do thabhairt a onora fein dó, i na aonar go daingean, & gan sind do thabhairt pártá ar bioth di do thaobh ele.

141. Cia a onoir airidheson bhus neamhcheadaigheach do thabhairt do thaobh eis?

Adghradh no feacadh do dhénamh ris ar ndóchus do chur, & do chomhshuidhjughadh ándsean d'eadarghuidhe:gach vile ní fadheoidh jom-chubhaidh re mhorghalachtson do thabairt dó.

142. Creud far cnireadh an bheagchaidse les umfhiadhmaisheise?

Ar son nach fhail ní ar bioth comhfolaigh-each, jondas go bfhed sé abheth a'n ainmhiós dó, & gurab é fein fear feasa, & bretheamh a-smvaineadh folraigheach; ata sé acur agctil go bfuil sé ag jarraidh ni he amhain onora na hadh-mhala amuigh, acht maille ris sin fiór dhia-dhacht an chroidhe.

DOMH. 23.

143. E Rgéam thairis gus an dara céand?

E Na déna grafaint dhuit, jno jo-mhaigh na netheadh, ata fuas ar neamh, no ad-talmhain shiós, no n'uisgeadháibh faoi thalmhain, na haghair dhoibh; & na géll doibli.

144. An é go bfuil sé a cronughadh go huili-dhe gan iomhaigheadh ar biotóis do phaiteadh no do ghearradh?

Ní fhuil, acht atá sé a cronughadh dhá neth-and so amhain, ag hon, gan sind dō dhénamh feacaidh ríu.

145. Creud as nach ceadaigheadh Díadono-chtadh le fioghair fhaicseanaigh?

Ar son nach fhuil maon do chosimhaileas ed-ír an tí is Spiorad shuthain neamhchongmhal-again, & an fhioghair is truaillighe marbh.

146. Maseadh atá tú ag breathnughadh go bfuil an égoir aga dhénamh ar amhorghalachtsón, an tan do bhearar aighberbe ar a thaisbenaidh ar an gcorra?

Is amhlaidh sin atam ag bhreathnughadh?

147. Creud an ghné feacaidh no ágartha atá and so ar na damnadh?

An tan jompoidheam sind fein do dhénamh urnaidhe re deilbhí no re hiomaigh & thelgéam find fein siós jna fiaghnaise, no do bhéram on-or di le lubadh na nglún no le comardhaibh eile, amhail do thaisbeanadh Día é feindúinn leosan.

148. Maseadh ni be gach aon ghné phaite-pracht no gearrtoiracht ar biodh is jontuiste do bhéth arna damnadh los na foclaibh se go builidhe, acht atamaid arar geronughadh amhain jomhaigheadh do dhénamh gus an gcriese, jondas go ni-arram no go nonoraigheam Día jonta no (a' ní is ionand go) ngelteam doibh an onoir Dé no go-michleachtam jad ar chor ar biotóis go superstitti-

en no go hiotholacht.

Is fior sin.

149. *Anois crend an chrioch? gus an legfearam an ceandsa?*

Amhail do chuir se agcéll isin cheand os ciond gurab é fein an t'aon neoch; da madh égin gélladh. & aghradh is amhlaidh sin anois ata sé ag noctadadh cia an fhoiran dhíreach aghartha do chum go mberadhl sé sinde ó gach vile shuperstition no saobhchredeadhbh, & ó gach vile mhacnasmeanman, no briongloidibh lochtaigh féolamhlá ele.

DOMH. 24.

150. *E Rgeam romaind?*

Ata se acut bagair lessoir is mefe IEHOVA do Dhíasa ata laidir edmar is mé ata acontughadh aingidheachta na n'aithreadh ar an gcloind go soich an treas, & an ceathrughadh na hoghaibh, & na hiaroghaibh don mhuinnear aga bfuil imsiarth.

151. *Crend as an bfbuil sé ag luadh a Spionadh fein?*

Ata sé a comharrughadh les sin go bhfuil ní is lór do chumhachtaibh aige do sheasamh a ghloire fein.

152. *Crend ata se do chomharrughadh le fhocal an' éda?*

Ata nach fédand sé fear comhchothruim no comhchomaind d'fhulang do bheth aige: oír amhail do thioghlaic sé é fein dúinn da mhaithreas neamhchriocnaighte is amhlaidh sin is ail

les gurab les fein sinde gó huilidhe, & js é so gloine, & geanmnaidhacht ar n'anmand; a mbeth glan coisreaca dhosan, & ag leanmhuin ris, amhail aderear arís asfalchadh le hadhaltras, an tan tegdis ar seachran uaidhe, & do bhérdis cùl ris go hiodholacht diabhlaigh.

153. *Cia an seadh le ndubhradh so a bheth ag dioghait ajngidheachta na naithreach ar ag gcloind?*

Do chur barr eagla jondaind, ata sé ag bagar go ngébhánd, & go ndénand sé dioghaltus (ni he amhain) arna daoinibh fein do ní an lócht, acht maille ris sin go mbed asliocht malaighe maraon.

154. *Acht an dtig sogo haontadbach ré cert Dé dioghaltus do dhénamb ar duine arbiodh ar scáthlochta dhuine ele.*

Da smuainmis creud é staid, & coran cinigh dhaona; biaidh an cheist fuascailte: oír atamaid vile do rér naduíre fa mhallaighacht, & ni fhuil againd cníos do chur ghearrain ar Día, an t-áthághblus sé sínd isin crandcharsa: acht anois amhail ata sé ag nochtadh aghradha arna daoinibh diadha, ag beandachadh asleachta: js amhailidh sin ata sé ag imirt dioghaltais arna daoinibh aingidhe ag díthughadh a gcloinde san mbheandachadhfa.

155. *Lean romhad?*

Do chum go dtairnge sé sínd le mhaitheas grádhach chuige fein ata sé agealladh go r'g i n-tábhcheand sé trocaire gus an mhíle genealacht ar

an

an'vile aga bfhuil aghradh; agas ata a coimhde a aitheantadh.

156. *An bhfuil sé ag tuigse go imbiaidh ne-mhcbiontaighe dhuine dhiadha jna shlánighadh da nile sliocht gidi aingidhe iad?*

Ni bfuil choidhche, acht ar an georsa: gó ndoirteand sé amhaiteas sein go soich sin arna daoinib díadha, jondas go dtabhair sé é sein lano do mhaiteas da sliocht maraon ar a scáthson; nj he ainhain acúr a necheadh ar an'aghaidh, & ar bpiseach an mhéid bheanais ris an mbeathaidh-se do lathair, ach maille ris sin ag uadomhadh an'anmand, jondas gurab fhédir an'aireamh jna thiéd fein.

157. *Acht ni fhairtear so do bheth do ghnáth?*

Admluim: oír ata sé a congmhail anechse saor aige fein, aghon gó bfhéid sé é sein do thaisbeanadh go trocaireach an vair is ail les, do chloind na daoine aingidhe, is amblaith sin nir cheanhgail sé aghráis comhór le cloind na ndaoine ndíadha, jondas, nach bhfíedadh sé an lion dibh is ail les do thelgean vaidhe do rér amhian, & álgais fein, gidheadli ata sé aga themperadh, & aga shuidhiughadh so at mhódh, jondas gurab fhollus gan an gealladh do bheth meallta no brégach.

158. *Creud fa bhfuil se and so ag airminnighadh na gcéid ngenealach, & gan é a ndamnaidh na péne ag jomradh, acht irí, no ceathair d'enchnid?*

Dha chur agcél gurob mo ata sē fein teand
villamh go daonacht, & go sémhuidheacht, jno
go gairbhe, & go cruas, amhail ata sé ag ragha;
abheth fein fochoireach ro vratá do thabhairt-
mhaitheamhnais vaidhe, ach lesg ro mhall do
chum ferge.

DOMH. 25.

159. **T**egeana anois gus an treas aithne?

Na tabhair aimm IEHOVAH
do Dhía go diomhaoineach.

160. *Crend is seadh dona foclaibhse?*

Ata sē a cronughadh sind do mhíchleachtadh
anma DÉ ni he amhain le hethach, ach fós le
lughadh gan f' hedhm.

161. *Maseadh an bhfuil gnáthughadh ar b'ioth
laghamhaill ad tabhairt anma DÉ mar mhionda.*

Ata chtana: an tan do b'hearar é a hadhbhar
cneasda, aghon, do dhaingniughadh, & do she-
asamh na firrinde: ina dhiaidh so an tan bhías an-
tsúimse ag an ghuomhughadh; jondas gurab
cneasda miond do thahhairt do chum ghradha,
& tsiothchana jáscachtaighe coinghiollaighe do
chumhdach a measg daoine.

162. *Ané nach faide téid si jno do bhaca-
dh mhiend le b'profánar, & le salchar ainm DÉ,
nu le loigheadaighthear a onoir?*

Ar gcur én ghné lughaidh síos, ata sē ag ta-
bhait iabhaidh generalta dhuinn, gan ainm DÉ
dothabhairt feasta go follus lind, ach le heagla,
& le humhla, & gus an gcríochsin, jondas go-
madh kr' go glóireamhail é: oír an mhéd go

bhfuil

bhfuil ainmson naomhtha dlighear dhíne a bheth arar bhfaicil ar gach éin mhodh suil dhearnam tarcaisne air, no suil do bhéram adhbhar tarcaisne do dhaoinibh ele.

163. Ciondas do nithear so?

Máse nach smuaineam, & nach laibheoram jna thimchiol fein, na adtimchiol a oibrigheadh ar mhodh ele, ach do chum aghlóireson.

164. Creud leanas

Bagar, le n'abair sé nach biáidh an tí ghná-thuigheas a ainm go diomhaoin nemhchiontach.

165. An mhéd go bhfuil sé ag labhairt a ráit ele go ndenadh sé dioghaltas ar lucht brioste a lagba, creuid chondajmhthear do bharr and so?

Do b'ail les achur agcell, les sin méd spéise ghloire anima fein, do chum go madh curamайдhe bheam jna thimchiol an tan do chithseam dioghaltas do bheth ullamh da mbriseadh aoneoch i.

DOMH. 26.

166. T'Eagam gus an ceathrughadh aithne?

Cuimhnigh lá na Sabboite, jondas go nao-mhtha tú é: oibrigh re sé laithibh, & dén hu-jle shaothar, acht is se an seachtmhadh lá Sab-boite Iehouah do Dhía, na dénsé saothar ar bith and, na dénadhbh do mhac, no hinghin, no hóglaoch, no do bhanóglach, no hainmhidhe, no an coigcrioch bheas don taobh istoigh dod ghabtaibh: oír re sé laithibh do rinde Iehovah fein, heamh, & talamh, an muir, & an uile ata janta, acht isin tsheachtmhadh lásin do ghabh

í é sos, ar sin do bheandaigh le houath lá na Sab-boite, & do naomh sé é.

167. An bhfuil sé ag jarraidi b'oiriughadh re sé laithibh, jondas gongabhrúis tánh an seachtmhadh lá?

Ní bhfuil go huilidhe, acht ag légean shé la-jtheadh d'oirighibh dhaoiné, atá í é ag breith an tseachtmhadh lá asdá do bheth ordaighthe do chum táma.

168. An bhfuil sé ag toirméasg gach éin tsbaothar dhuinne.

Atá ag an aithnese seadh áirimhe ar leth an mbéid gurab cuij dona Sean Ceremoneadhaibh coimhéd an táma no an thosa; ar sin do cui-readh at gcuil é le teacht Chríost.

169. Ané go bhfuil tú aga ragha gurab ris na hjudanaib go hairidhe is cheana an aithnese é rime sin gurabadh temporarrdha no sealai-gheach é dhen obuid?

Atá umaró; an rabbéid gurab Ceremonialta i.

170. Creid maseadh ané nach bhfuil mavin do bharn ar an tcheremonia fuithe?

Atá cheana: oír is ar trí hadhbharaibh chugadh a mach i.

171. Tabhair éindis darradh iad?

D'aioighrugadh an táma Spioradalta do chomháid Politia, no ordaighthe oiridhice na haglaise; d'siondhsuarughadh, & d'edstromugha lúreala, & thromdhichta na serbhonatadh.

172. Creid atá tú do thraigse trés an táma Spioradalta?

Tuigim gurab vime, thamh maid o'r n' oibrighi-bh airidhe fein, jondas go gcriochnaigheadh Día a oibrighthe fein jondaind.

173. Ach Cí a he modh an támasa?

Mase go gcéam ar bfeoil fein; aghon, mase go dtabhram thairis ar n'indtleacht, jondas go nguibhernoraighthe sind le Spiorad Dé.

174. Ané fós gurab lór sin do dhenamb gach seachtmhadh lá go cheile?

Ni lór ach do ghnath: oír O do thiondíg-eonamaois én uair, is égin, & is jondula dhuinn ar ar n'aghaidh ré huile chúrsa, & fheadh ar mbeathadh.

175. Maseadb creud as a bfuill lá beachtibh no sondraghach ar na ordughadh do signiughadh, & do chomharrdhughadh a'nechsin mheras duinne rer n'vile bheathaidh?

Ni hegin ar mhodh ar biodh an fhíorinde do theacht le chéile, & an siogharr is in vile masé go dtogaid re chéile a bponcaibh égin.

176. Ach creud as a bfuil an seachtmhadh la arna ordughadh, & arna roimhfcriobhadh ní is mó, jna gach lá ele?

Ata an vimhise a comharrughadh soirfeachta jsin Scriptur: ar an adhbhar sin ata sí villa-mh aibel do shigniughadh a' nethe mheras do ghnáth, ata sí agnochtadh maraon nach fhuil an támh Spioradalta, acht arna thiondsgnadh isin mbeathaidhse d'én chuid, & nach bíaidh se foirfe, suil go dtéigheam jmerge as an domhansa.

DOMHNAC. 27.

177. Ach

177. **A** Ch creud is seadh dhóso; an tigh-earna do bheth ag'ar n'aflach do ghabhal támha le eisomlair fein.

Is ail les: ar geur chríche dhó ar chruthughadh an domhain taobh istoigh do shé laithibh, gur ordaidh, & gur choifric sé an seachtmhaidh lá d'ambarc a oibrigheadh fein, & d'ar mbrodadh & d'ar sporadh nj bhudh ghére go foich ní-se, ata sé acur a eisomlara fein f'ar gcomhair: Oir ni coanhór js jn jorrtha dhúinn ní ar bioth, ina ar mbeth fein ar ar bfoirméadhdh & ar ar ndeanamh do rér afhioghrachtlón.

178. *Acht ané nach dlichteach smuaineadh oibrigheadh Dé do bheth dho ghnáth, ino abfoghnand as gach seachtmhaidh lá ar bioth én lá do bheth arna ordughadh dhósan?*

Is jomchubhaidh go dejmbin ar gcleachtaidh-ne gach én lá jna n'ainharson, gidheadh ata ar feath ar na'n mhfaidhe énlá áiridhe ar na ordughadh; & is sé so an politia aghon, an t'ordughadh oirrdherce adubhras.

179. *Maseadh cíá an t'ordughadh ata ré choimhéd an lá sin?*

An pobal do chruindjughadh, & do dhul agceand a chele désteacht theagaisg Chriord, do mhencughadh urrna idhe coitchinde, & do nochadh admhala agcredeamh go follus.

180. *Míniugh, anois aní adubhras gurb' ail le Dia féchain ro láiuibh ar edtromughadh na serbhantadh' les a na'ithnese?*

Do bhail gaothcharos; jondas go dtabharth-

aoi

aoi méd egin d'fuaengladh dona daoinibh ata fá chomas, & chumacht dhaoine ele: ata tabhacht ánd so maraon do chondmhail ar buil na politia; aghon, an'ordaighthe choitchind : oir, abhail agcomhairdhuighthe ar énlá don tamh, is amhlaidh sin ghnáthaigheas gach én duine e fein an chuid ele don aimsir.

181. *Fechair anois ca fad bheanas an aithnese rind?*

An mhéid beanas ris an tceremonia ar son go raibh firinde ag Criofd, aderim gar cuireadh argcúl e.

182. *Ciondas?*

Ar son, umaro, go bfuil ar sean dhuinene; aghon, an pecadh aga chesadh le briogh a bháis, & go bfuilmid arar dtóghbail do chum naoidhacht bheathadh le esérghtion.

183. *Miseadh creнд ata d'fhuighleach dhinne as an aithnese?*

Ata, gan sind do dhénamh suairighe notair-caisne arna hordraigheadhíbh naomhtha bheanas re politia na heaglaise, & go spesialta sind do chleachtadh na gcoimthionol naomhtha go menic; d'ésteart fhocail Dé, d'soilseochadh na neitheadh ndiamhair secreteacha, do dhénamh urraidhe sollumhonta no coitchind, amhail ordaighthear jád,

184. *Acht ané nach bfuil maoin do thír dhuiinne is infhioghair?*

Ata cheana: oir is jontuctha í do chum aghair-rinde fein, jondas (ar mbeth duinne arar n'eachadh,

padh, no arar ngrafadh agcorp Chriosd, & arar
ndenamh inar mballabh dô) go scuiream d'ar
n'oibrighibh fein , & ar an modh sin go dhto-
irbheeram sind fein d'ar nguibhernoracht le Dia.

DOMHNAC. 28.

185. **E** Rghéam thairis gus an dara tabhail?
Is é a tosach, onoraigh t'athair, &
do Mhathair.

186. C'reud chomharrdas focal na hoscra
and so dhuit ?

An chland le trostamhlacht & le humhla do
bheth modhamhaill freagarach da bparentaibh
jád do ghelleámhain doibh go reuerensach: ag-
cuidjughadh ina bfedhm: & asaothar fein do
thabhairt doibh: oír condaimhtheар les na trí
ballaibhle an onoir dhleaghtheар dona paren-
taibh.

187. Erig romhad go luath?

Ata gealladh arna chur ris a'naithne, do
chum go bfaidecobhthaoi do láidhe ar talmhain,
ata an tigearna do Dhia fein da dabhairt duit.

188. C'ia is seadh dho so?

Go mbéid anlion do bher, onoir dhlig-
each da bparentaibh fada béo tré thioghla-
cadh Dè.

189. Ar mbeth don bheatbaidhese arna li-
nadh le hiomarcaidh truaighe; creud as a bfuil
Dia on'aít & ar scath deaghthioghlaise a geal-
ladh a sadmarthana dhúine?

Da mbéid truaighe re bfuil sí ceangailte: gi-
dheadh is beandachadhl Dè í dona daoinibh cre-
deamh-

deamhnach, muna bheth ach fa n'én adhbhar-sa, aghon, gurab comhaidh a fhobhair aithreamhailsan, & an gcén atá se aga mbeathugadh, & aga gcoimhéd isin domhansa.

190. *An lean go contrardha dho sin a'neock do bhearrar go prap do bhárr an domhainse re n'áois bhfoirfe do bheth mallaigthe?*

Ní leauand choidhche: acht is mó teagmhas vair égin, joudas dha mhéd do bharr ghradha bheas ag Día ar neoch, gurab luaithide do bearar as an mbeathaidhle é.

191. *Acht ag dénamh mar sin dó; ciondas choimhlionas se ghealladh?*

Gach en dona maithibh talmhaidhe ata Día dho ghealladh dhúinn; is cneasda ngabhall ar an gcnndradhsa; an mhéd is tarbhach do mhaith, & do shlanughadh ar n'anma é: óir do budh neamh nadúrdha an tordughadh munab é cor, & cúram an'anma do ghébhadh an céd aít, & do reachadh ar tosach.

192. *Creud ader tú adtimchiol an lion bheas esumhal da bparentaibh?*

Go gciontaighear and sin jád ni he amhain i-sin bhreatheamhna degheanach ach go ngebhand Dia dioghaltus ar an gcorpaibh isin saoghalsá maraon aga mhbreth vile a meadhon bhladha na haois eog as measg dhaoine no aga mbhualadh le gné scandalaidh bhais jno ar thoraibh ele.

193. *Acht nach adtimchiol talmhan Chanaan ata an gealladh ag labhairt go hainmidhe?*

Is amhlaidh sin, an mhéd bheanas ris na Hi-

Israeliteathaibh: acht is lethne jná sin fhoscailtear dhúinne an focalfa, & dhleaghair ashineadh amach ni is siadh: óir ge bé ar biodh rand no du-thaigh aitreabham; an méd gurab le DIA an cruinde vile, ata se aga thabhairt, & a ga cho-mharrdhughadh dhuiune re shealbhughadh.

194. *An bfuil maoin do bhárr d'sníagleach do n'aithnese?*

Gen go bfuilid na focail ag suadh mughadh, ach adtimchiol an athar agas na mathair, gidheadh ataid an vile ata ós ar gciond re dtuigse an mhéd gurab ionand agcor.

195. *Cia é sin?*

An mhéd gur thoigaibh DIA jad go grádh no go céim onora is aird íno an chuid ele: óir ni bfuil uighdarus Parentadh, no Phriondsadh no fos Imperdheacht, no onoir acht o dhecreit comhairle & ordaidh Dé, an mhéd gurab amhlaidh sin is toileamhail les an domhan d'ordughadh.

DOMHNAC. 29.

196. *A Ithris an seasamh aithne?*
A Na dén marbhadh.

197. *Ane noch bfuil se ag bacadh nethe eile; ach marbmhadh do dhénam?*

Ata cheana: an mhéd go bfuil DIA ag labhairt and so, ni bfuil se ag indis sin, & a cur lagha ris na hoibhrightibh amuigh amhain, ach maill ris sin re smuaimeadhaibh an Chroidhe, & na hindtinde, & ni is mó go móriu so.

198. *Do chiothear do bhethse ag bcagnach-tadla and se bfuil gné égin mairbthe Diamhair and*

AN LAGHA.

51

O bfuil Dia agar ngairm t'ar air n'ais and so?

Is amhlaidh sin ata: óir breathnaighear fearg, fuath, & gach aon mhián chiorraighe i ná mharbhadh abfiadhnaise DE.

199. *Ané gurab lór do niam; mase nach biadh fuath agind ar dhuine ar biodh?*

Ní lor choidhche: oir atá an tighearna le damadh suthain, & miosgaise, & ler bfuadach o-gach pughar ar biodh le gciorrthar ar gcomairfóin ag nochtadh araón go bfuil se aga jaraidh so, sind ghradhughadh gach vile dhuine ler croidhe, & do dhenámh stuider fa n'anacul, & fa gco-mhéd go fiorindeach.

200. *Anois teagam gus an seachtmhadh aithne?*

Na'déna siurtaidheacht.

201. *Foillsigh cia asuim?*

Go bfuil, umrro, gach vile shiurtaidheacht mallaidh abfiadhnaise DE: vime sin; muna bail-lind fearg DE do ghreandughadh inar n'aghuidh, & álán do thabhairt suind; gurab jonchondaimhthe & jonsheachanta dhuinne sind fein go dícheallach vaithe.

202. *Ane nach bfuil sí ag iaraidh maione do bhárr?*

Is ion amhairc do ghnáth nadúir fhir thabhairtha an lagha amach, neoch nach amhairceand, & nach anand amhain, amhail adubhras ar an obair amuigh, acht is mó ata tulare aige ar dh-oimhne, & ar mhiataibh an chroidhe.

203. *Cred masedh cbomhchonghas sí do bárr?*

Oataid ar gcuirp, & ar n'aninanda i ná dtream-

pluibh don Spiorad Naomh, find do thabhairt naomhgloine dhoibh araon: & ar an'adbharsin ar mbeth ni he amain náireach le seachna an vilc amhuigh, ach maille ris sin gurab egin dhúinne ler gcroidheler bhfoclaibh, le hamhailibh, & le gniomharrthaibh ar gcuirp maráon abheth naomhtha, sadheoidh ar gcuirp do bheth glan on'vile laran, & bhraise ar nanam ogach vile mhian, jondas nach biadh cuid ar biodh dhínne arna shalchadh le salchar mínaire.

DOMHNACH. 30.

20.4 **T**égam gus anochtmhadh aithne
Na déna goid.

205. Ane nach fhuil sí acht ag bacadh mer-le amhain, neoch ata ar chiontughadh le lagha daona, jno ar bfuil sí ag dul ara baghaidh agas ag rochtain nj is faide?

Ata sí acomhcongmhail fa ainm gadoidheacht droch cherde, aghon, gach vile ghne mhealta, & timchiollaighe le selgeam, & le ngabham maith, & maoine dháoine ele: maseadh atamaid ar ar dtoirmeasg and so comhmhaith ling eas arégin ar maoine ar geomarson, & a'mbreath arégin & lámh do sháthadh jonta tre gháois, & tre mh-ealtaracht no aidherbe do thabhairt ar bhreath orra ar mhodhaibh lúbach arbioth.

206. Ane gurab lór na láimha do chondmhail tar anais O dhénamb' vile ino an bfuil antsaint ar na dhambhadh maraon and so?

Is iontillidh do ghnáth chuig so, os spioradaita fer thabhartha an lagha amach nach ar ail les

es merle amuigh ambain do chofg, ach maille
ris sin an'vile chomhairle, & stuider do ní ne-
amhtharbha dháoine ele ar modh ar biodh: &
os an'vile an tsaint fein gan sind do shantughadh
dul a laibhreas tre dhioghbhail ar mbrathreacha.

207. *Creind maseadh ata againn re dhénamh
as go bfendmaid umhalughadh do n'aithnese?*

Ata saothar do chaitheamh do chum gach é-
neoch dsaghail ashlainte fein.

208. *Creind í a'naomhadh aithne?*

Na déan fiadhnaise bhrége an'aghadidh do
chomharson.

209. *An bfuil se acronughadh éthigh do tha-
bhairt abfiadhnaise bretheambain ambain, no go ge-
neralta bréng do dhénamh an'aghaidhar gcombarsons?*

An'én ghné ata teagafg gheneralta arna cho-
mhchonginhal, gan sind do mhealladh ar geo-
mbarson go brégach, no gan sind do chiorrth-
adh ambladha ler ndroch raitibh, & ithiomra-
gh, no gan sind do thabhairt ghairtighe ar bi-
ódh dhó jaa mhaoinibh.

210. *Acht creud as absuil se go hainmigh-
the ag nochtadh; ethigh choitchind?*

Do chum gomadh moide do chuirfeadh sé
d'eagla an lochtasa jondaind: oir ata se ag no-
chtadh; da'gleachtadh neoch ar biodh dhroch-
raiteachus & mhealoracht gurab sothuitime-
ach é as sin go hetheach, da bsaghár am do
thabairt scandaile da chomharson.

211. *Ane is aile les sind do bhacadh o dr-
och raiteachas ambain jna bfuil sé agar mbao-
adh*

adh ó dhroch amhairfíbh, agas ó bhreatbeamh-nasaibh clethe neambhearta maraon?

Ata se aga dhamadhbh and so araon do reir an ráisón tugadh roimhe do dhearbhadh an adhbh-airse fein: oír a' ní is olc re dhenamh abfiadhnaisé daoine, is olc é re shantughadh abfiadhnaisé DE maraon.

212. *Maseadh cuir siós creud do b'ail les go generalta?*

Ata se agar mbacadhbh do bheth teand, no, vlamh do breathnúigh go holc adtimchiol ar geomharson, no da scandalughadh; ach is inó ata se ag jaraidh oraind an chertuse, & na daonachta do bheth jondaind, jondas go mbreathnaigh-eam na dtimchiol san go maith an mheud díuilngeas an fiorinde, & sind do choimhed ambladha go dícheallach jomshlan doibh.

DOMHNAC. 31.

213. *Aithris an aithne dhegheanach?*

A Na sampaigh teagh do chomharson, na sampaigh mnaóí do chomharsoin, no chamhal no, bhanóglóach, no asall, no ní ar biodh is leson.

214. *Os spíordalta an lagh vile, amhail a-dubhras go menig roimhe, & nach do bhacadhbh ná n'oirighadh amuigh anbáin ach do chertughadh thoileadh a n'anma. & an aignidhe maraon do curaeadh na haitheanta roimhe; creud ata and so arna chur leo do bhárr.*

Do b'ail les an tighearna is na haitheantaibh eic ar dtoil, & ar smuainighe do riaghlaigh, & do

do dhénamh bésach: acht and so ata se ag bacadh. & a cur lagha maraon ris na smuainibh tharngreas saint egin leo: gen go dtigeand siad go comharle shuidhighthe.

215. An bfuil tu ag ragha gúrab peacadh na smuainigh is lugha ar bioth eloidheas arna daoinibh credeambnacha, & tig iステach ina nintindoihb gídh mó do bhidis ag seasamh rín do ghnáth jno ag aontughadh leo.

Is follas go demhin an' uile dhroch smuaineadh, gen go dtig comhaontughadh theachta amach o locht ar naduirene chuca, & á derim an'oireadsa a mbeth arna ndamnadh les an aithneise an' uile shaint lochtach ata agluasacht, & ag brosdughadh chroidhe an duine, gen go rotharngdis é go toil daingain shuidhighthe.

216. Maseadh ata tu ag tuigse go demhin gur bhacadh go soich so na hanmiana le ngabh-and daoine fos, & faoi bfuilngid jad fein do cbur: acht anois go bfuil fairfeacht combghér arna jarraidih oraind. jondas nach bfedis ar gcroidheadh droch shaint ar biodh do légean orra no do gabhoil chuca; le mbrosdar, & le Sporthar jad do chum peacaidh?

Is amhlaidh sin ata.

217. Aithris as a chéile na dech aitheanta amhail do labhair Dia and sa bhfithcheadadh Caipghidil do leabhar Exodus?

IST a' Israel, Is meis; do Thigherna Día, do thréoraigh thú ó thálamh na Hé-ghiphite, a teach na fearbhfoghantachda.

1. Na biadh aon Dia ele agad, ach meis amhain.
 2. Na déun dhuit fén jomhagh, na cosmhuil aoinneith da bfuil thuás ar neamh na ar talmhain shiós, na and sa n'uisge fa thálmhain: na cróm thu fén síos doibh, & ina tabhair onoir dhoibh: oir as meisí do thighearna Dia, agus is Dia édmhar mé, leanas peaccaidh na Naithreadh ar an gcoind go soith an treas, & an ceathrumhadh geinéalach don druing fhuathuigheas me: agus do nitrocair arna míltibh don druing ghradhaigheas mé, agas choimheúdas m'aitheanta.

3. Ná tar thar ainm do Thighearna Día go diomhaóin: Oír ní búdh neamhchiontach a bhfiaghnaisi an Tighearna, an té luáidhfeas a ainm go diomhain.

4. Cuimhnidh lá na Sabbóide dō náomhadh, a fé laidhibh oibréochas tú, & do dhéuna tú hoibrighthe fein vile, achd as hé an seachdmhadh lá Sabboid do Thighearna Día, ná déan obuir ar biotl and, tú fein, ná do mhac, na hinghean, do tshearbhfhoghantaighe, ná do bhán-oglach; hainmhidhe, ná enduine coimhightheach atá don táobh asdigh dod dhóirsibh. Oir is a sé laithaibh, do rinde an Tighearna neamh & talamh, an fháirrge & gach ní dá bhfhuil jonta, & do chomhnaigh sé an seachdmhadh lá: Ar á nadhbharsóin do beannaigh an Tighearna an seachdmhadh lá, & do náomh sé hé.

5. Tabhair onóir dod tathair & dod mháthair, chum go bhsaidéochthí do laithe ar an dtalmhain, do bhéira do Thighearna Día dhuit.

6. Na

6. Na déna dunmharbhadh.
 7. Na déna adhaltrandas.
 8. Na déna goid
 9. Na deuna fiaghnaisí bhréige a naghaidh do chomharsan.
 10. Na sandaigh teach do chomharsan, na sandaigh bean sphósda do chomharsan, ná a oglách, ná a bhanóglach, ná a bhó, ná a assal, na ní ar bioth oilé bhus léid chomharsain:
- 218. Nach ceadaigheach anois aithghiorra goirrid an uile lagha do thionel maraon?*

Is ro cheadhaigheach; an mhéd go bsefmid athabhart go dá cheand: is sé an céd cheand sind do ghradhughadh De o'r n'uile chroidhe, o'r n'uile anam, o'r n'uile bhrioghaibh: an dara, sind do ghaolughadh ar gcomharson mar jnd fein.

- 219. Creud chomhchondaimhthar faoi ghrá-dh ndé?*

Aghradhughadhson amhail is jomchubhaidh Día do ghradhughadh: aghon, a aithne araon jna thighearna, jna athair, & jna shlanaightheoir: vime sin ata grádh De, a reuerens. a thoil do bheth umhla dó, & an mhuinighin is ion churtha and arna gcur a bfochair a chéle.

- 220. Creud atá tu ag tuigse tre uile chroidhe, uile anam uile bhriogh?*

An teand & an teas serce sin & ghradha do bheth jondaind, jondas nach biodh áit jondaind ar chor ar bióth do smuaineadhaibh, do mhiاناibh, no do stuideraibh, dho fhedfadhb cur an'aghaidh an ghrádhasa.

221. CIA seadh an dara cuid?

CAmhail atamaid do naduir co-imhtheand, comhríghthe d'ar ngħrad hughadha fein, jondas go rachadh ag an ngħradhsa ar gach grádh ar bioth: ar an gcor gcedna is cubhaidh grádh ar għomharlon do bheth amħlaidh agħ-ail vachtaranachta jondaind, jondas go nguibher-noiraigheadh se sind ar gach uile thaobh, & go mbiadħ se jna riaghail an'uile comhairle, & għiomhdha againd.

222. Creud chombarrdheas ainx, an għom-arson du?

Signighidh & comħarrghidh sé ni he amhain cind-eagħaigh, & cairde no daoine ata arna għur abfocħar aċ-ċele, & sin le komand no kompanas ē-ġin, ach maille ris sin na daoine nach aithnidh dhuinn, & fōs do bharr ar n'asgairde.

223. Ach creud an komand ata aċ-ċa maille rind?

Ata; umaro; go bfuilid arna għur abfocair a-ċele, & sind les an t-snaidhinsin, ler comħshnaidhim Día an uile għnej idha oħra abfocair aċ-ċele, & ata an chomħshnайдhim sin naomħtha nem-hionbhriste neoch nach fhédir le holcmareacht dhuine ar bioth do chur ar għid: no as.

224. Ader tu maseadh da raibb fuath ag-duine oraind gurab ni airidh les sén sin, giadhe-ħadha nach loighide anas se jna chomħarson duinn, sin, ach gurab in bhethex dhuinn againd é isin ait sin: do bbriegħ gur b'egħiż erdugħadha D'E do isbeasam b'għixx lejndi kien iċ-ċeant gal-

gal & a combhur maraonsa jnar measg?

Is amhluidh sin ata.

225. *O ata an lagh ag nochtadh mhodha onoraighe Dé go biomchubhaidh; nach jndénta ar mbeathaine do chaitheamh ag teacht adtir do réar ariomhscriobhadhson?*

Is fior gurab jndénta go demhin acht ata an anmhfaidh sin isin uile jondas nach gcriochnaigheand én duine aní dhligheas fe.

226. *Creud maseadh as an'jarraind Dia o-raind an'foirfeacht ata osciond ar gcumhacht?*

Ni bfuil sé ag jarraidh no ag teandardh neth ar biodh oraind; nach bfuilmid ceangailte re dhiol: tuilleadh ele mase go dtairgheammain an'shoirm do theacht adtir ata arna roimhtriobhadh, & arna chur romhaind and so do rochtain, gidh dho bhimis abfad or gcuispoir; ag hon, o'shoirfheacht, ata an tighearna ag maithéamh a neth ata vaird, & d'uireasbhuidh oraind.

227. *Ina dtimchiol na n'uile dhaóine go gernalta, jna dtimchiol na ndaoine gcredeamhnacha dhenchuid ata se ag labhairt?*

Aneoch nar hathnaoidheadh fos le Spiorad Dé ni bhia se aibel (más beag) do thiondsgna an phoinc is ro lughá isin lagh: do bhárr ar fo mase go dtiobhram no go ndeonaigheam go bfaighthaoi neoch ar biodh, do fhéadfadh abheth umhal don lagh a gcuid egin: gidheadh ni bhreathnaighmid ar an adhbharsin gur coimhlión se éabfiadhnaise Dé: oir ader sé go follus an'uile dhuine do blieth mallaighthe nac gcoilionadh

lionadh an' uile ata arna gcomchongmhail and.

DOMH. 33.

228. **I**s follus & is jnbhreaghnaighthe as so amhail ataid dá gné dhaoine and gnrab amhlaidh sin ata oifice an lagha dúpalta?

Is jnbhreaghnaighthe choidhche: oir ni fhuil se ag dénamh réd ele abfocharr na nemhchre-deamhnacha ach ag roimhiadhaidh orra, & ag breath uadh gach uile lethsgél abhfiadhnaise Dé (& is se so ani comharradheas Pól, an tan gh-oireas se dhe ministreacht an bhaís & a n'damnaidh) ach ata chlaochlodh sin do tharbha & do bhriogh aige dona daoinibh credeamhnach.

229. Cia hé sin?

Ar túis an gcen foghlumas siad; nach bfedaíd fein firentacht d'faghail le hoibrighibh; ataid arna dteagasc go humla ar an gcorra, neoch is fir roimhullinughadh, & dheasughadh d'iarraidh siangaighe ag Criod: ina dhiaidh so an mhéd go bfuil se ag jarraidh agas ag teandadh abharr go mór orra tar anní fhéadas iad do dhénamh, & do dhíol, ata, se, aga, mbrosdughadh d'iarraidh bhriogha & nerta ar an tigearna, & ata se ag tabhairt rabhaidh doibh maraon dtimichiol an ghnáth pheacaidh, suil, bhiadh do chroidhe aca ambeth uaibhreach: fadheoidh ata se amhail shrian doibh le gcondaimhthear jad an eagla Dé.

230. Maseadh gen gó bfuilmid acomhéd, & ag freagra an tagha feast isin fhogra no isin deoruidbeacht thalmhaidhse; gidheadh ni bhreathnaigheam gur sholamh, no gur dhiomhaoin a-nise,

níse, an mhéid go bfuil se ag jarraídh oraind ach-oimhthcand sin d'foirfheacht: oir ata se ag noch-tadh dhuin na hármaise, gus ar binseólta dhuinn ar gcuimse, & an cuspoir arar coír dhúinn tel-gean, jondas go dtairgeadh gach aon dinn abheatha do chaithreibh do rér mbiosuir an ghras tugadh dhó go soich ro ardhérghe, & go soich a'neamb-easbhuidh, ata an lagh d'iarraidh, & se d'áidhearnadh dul ar aghaidh ni is mó le gnath stúider?

Is amhlaidh sin thuigim.

231. Ane nach bfuil againd isin laghriagh-ail an'uile jondracais?

Ata go demhin riaghail chomhfhoitse againd, and jondas nar ail le Día én réd ele vaind, ach sinn da leanmhuinson, & arís gomadh diomhaoin les, & go gcuireand se uaidhe gach ní ghá-bhmid dho lamh tar aroimhscriobhadh no aithnesan: oir ni toileamhail, ni haitneand, & ni hebeatha jodhbartha ele aige, achd an'umhla, & an fhreagra.

232. Cérend an chrioch maseadh da bfoghn-and Airead raibhthe, aiteanta, ataigh, ataid na Phaithe, & na haphstoil da ghnáthugadh?

Ni bfuilid acht jna nglanmhiniughadh an lagha, neoch g'ar gciulan, & gcar dtreorughadh ar laimh go humhla an lagha; ni is mó ina do bhéradh siad úa tar ar n'aist sind.

233. Gidheadh ni bfuil se ag aithne nethe ar bioth ddtímhchiol gharma naignighe gach aon duine fo leth?

An tan ata se d'iarraidh a'nech is les gach én duine

duine do thabhairt dō fein; is ullamh, & is ura thionol as sin, cia híad cotcha, & oifice gach aoin go huaigneach jna n'ordughadh fein, & j̄a ghné bheathadh: & ata míniughadh, & cur sios na n'aitheanta arna craobhís caoileadh (amhail adubhradh) in gach aon jonadh isin scriobturi: oír a'ní adubhairt, & do chondaimh an tighearna and so ag suimamhal ambeagan d'oclaibh, ata se ag leanmbuin, & aga chur sios ni is lía & ni is doirtaighe an'jonadaibh ele.

ADTIMCHIOL NA GVIDHE.

DOMHNAC. 34.

234. **O** Dó dhéspoireadh & o dho chomh-choilloideadh nj̄ is lór adtimchiol an dara codach do n'onoir & don tservis diadha; ne-och aia arna suidhjhughadh an gcéilleamhain & an úmbla. labhram anois adtimchiol an treas codach?

Adubhramar gurab é sin an'eadarghuidhe, an tan do chomhthethéam chuigeson is in uile e-geantius.

235. Ane go bhfuil tu ag breathnughadh gurab. escan jna aonar is jn̄ eadarghuidhthe?

Atam̄ choidbche: oír ata se aga thindiairaidh sin dò fein, amhail onoir, & shruis aírithe adh-iadhachta fein.

236. *Mas amhlaidh sin ata an tadhbhár ias an cor len cheadaigbeach daíne d'áslách do thabairt cujdíghe duinn?*

Is mhór adhbhal an teadardealughadh ata e-dír an diafa: oir an tan eadarghuidheam Dia á-tamaid ag fiadhnaissiughadh gan ar mbeth ag fheathamh mhaitheasa ar bjodh do thaobh ele, ach da thaobhson, & gan ar mbeth acur ar n'vile mhuiníne, & chadhais a'nait ele, ach andson: gideadh atamaid isin ámsin fein ag jairaidh gcujdíghe, an mhéid légas fe dhuinn, & tug fe cnmhacht, & neart doibh ar gcuindinghadh.

137. *Maseadh an mhéid go bfuilmid coimhthitheamb do chum cuidíghe, & firínde daíne a-der tú nach bacand sin maoín, jondas gomadh loighide do fédmaois en Dia dheadarghúidhe: O nach fuil ar ndóchas feast agabail fosa jonta, & nach mó achuncheam ar mhodh ele jad, acht ar son ar mbeth arna gcludach dhoibh le comas, & le neart do dhénamh mhaitheasa: gur bordaigh Dia iad ar modh égin jna ministribh adbeagh thioighlaiceadh fein dhuinne, neoch is tre lamhaibh do b'ail les ar gcuindinghadh & na conganta do chuir se adtaisge lamh riún diairaidh taranais duinn*

Is amhlaidh sin thuigim: &c ar son gach deaghthioghlacadh ata maid d'fagail vadhadhson, is re Dia is coír dhuinn ambuidhe do bhreathamhail is se fein jna aonar ata aga dtabhairt vile dhuinne da rírihb tre bfreasdalson.

238. *Gidheadh aine nach jn bhrethe abhuidhe re daoinibh coimhmenic do dhéndaois maigin do fnaothar*

thar dhuinn: oir ata cothrum, & ceart ua naduire, & lagh na daonacha aga dheachtadh so dhuinn?

Is coir & is in thabhartha bhuidheachas doibh ar gach aon mhodh; muna abheth acht ar son an-en addhair se, gurab shiu, & gurab airidhe le Dia jad ar an onoirse, aghon, na maitheasa shileas, & shnidheas as tobar edtraidhtheach O aoinighsin tre lainihaibhsin amhail: tsruthain tre thuiraidhe do tharraing chugaind oir ata se ar an georsa ag'ar gceangal riu, & is ail les sinde d-aithne aneach sin fein ar an adhbhar sin antí nach shuil aga thabhairt fein buidheach do dhaoinibh; ata se ag nochtadh a nembhuidhechais maraon ar an modhsa do Dhia.

139. Ane nach ceadaigheach athionol as so gurab egneasta eadarguidhthear ajngle no nao-mhsherbhontadha an tighearna do imirighidh as an mbeathaidhse?

Is ceadaigheach: oir nir dhiuraigh, & nir thug Dia na cotchasa do dhaoinibh diadha, jondas go bfédis cuidinghadh linde: & an mhéd bheana sris na hainglibh, ge ata se acleachtadh ashaothar d'ar slanughadhne, gidheadh nj hail les an'edar-ghuidhe lind.

140. Maseadh ader tu gach ni nach fhuit go des, & go haontadhach ag teacht les an ordughadh, & ris an statuid do rindheadh le Dia, a bheith acathughadh an'aghaidh atchoile?

Adirim marfin: oir is comharrtha dearbh ne-amhdhocais, & nemhchredimh gan abheth to-

i leamh-

ileamail les na nethibhsin ata an tigearna dath-abhairt dhnninn jna dhiaidh sin mase go mbear-am sind fein go muinighin naomh, no Aingeal, abhail bfuil Dia ag'ar n'gairm chuipe jna aon-ar, mase go dtiobhram thairis cuid égin don dó-chas sin do dhlighe anmhuin, & suidhe vile an Dia amhain, atamaid ag faidhleamhnughadh, & ag tuitim síos an'iodholacht, an tan, vmaro; roindfeam eatoirasona'ní do bhi Dia da bhreith chuipe fein go hairidhe. DOMH. 35.

241. **A** Nois lábhram, & laimhaigheam adtimchiol modha gudhe do dhén-amb, an bfoghnand an teanga do chum guidhe do dhénamb; no an bbfaul an virnaidh ag a jarra-idh na hindtine, & an chroidhe maraon.

Ni f'huil go demhin an teanga egeantach do dhénamh guidhe do gnáth, gidheadh ni f'niédand an'orrtha no an ghuidhe fhírindeach, tuigse & grádh an chroidhe do bheth vaithe feasta.

242. Cia an argument le ndearbhand tu so dhamb?

An mhéid gurab Spiorad Dia go demhin; ata se ag tindiarraidh an chroidhe do ghnáth ar dhaoiñibh ós anvile ní, ach go hairidhe isin virnaidhe, neoch le gcomhpártaigheand siad ris an nethe is mian leo: ar an adhbharsin ni bfuil se agealladh abheth fein angoire, ach don lion do ni eadarghuidhe absfirinde: & go contrarrtha ata se ag mallachadh an'vile, ata tre chélg. & nach ó gcroïdhe da ghuidhe.

243. Maseadh biaidh an virnaide aimde-

ach & gan spéise no do tharbhá, gebe ar biod, do nithear, no do choimprear leas an teanga idh dhénchuid?

Ní he sin amhain, ach do:uid a neamhthoil, & ne ámhthaidh neamh rís go romhór.

244. *Maseadh creud an taigneadh, & an-ndtind iarras Dia re n'virnaidhe?*

Ar túis sind do mhothughadh ar n'aimirt ar mbochtain, & ar dtruaighe fein, & an mothughadh sin do ghineamhain, & d'oibriughadh dhoil gheas', & bhróin inar nindtindibh: ina dhi-aidh sin sind d'fadodh & do lasadh le teandshaint admhail do riribh d'saghail fhobair, & gráfa O Dhia, aní do fnédfadh fos teas, & ro shaint guidhe d'fadodh jondaind.

245. *In ó intleacht nadurdha no duithche shru-thsnidhesh an tsaint no an taigneadhsa, ino ghrás D E tig se chuca?*

Is egin Dia dar gcuidiughadh andso: oir ata-maid fein uile aimhgher neamhthuigseach chucha araon: is se Spiorad D E ata ag dùsgadh of-naighe neamhindsineach jondaind, & ata ag fo-irineadh ar t'aigheadh gus an tsainte, neoch (amhail ader Pól) ata arna iarraidh isin uirnadhé:

246. *In gus an gcrísc efhoghnaí na teagaistíse; ag hon; sind do bheth inar dtámh, & ag dul ales-ge armodh egin: ag fethiam arbrosánbhadh an Spiorad naomh, er gan ao'neoth do bros dughadh fein do dhénamh uirnайдhe.*

Ní headh choiðhchét acht is mo is í so an chrioch; antan modhuighéas na daoine credea-mhnach iad fein ag suarughadh, & leafg, & ni is neamh-

neamhullamha do dhénamh guidhe go maith,
ino do b'in bheth dhoibh, iad do choimhriodh,
& do coimhthitheadh go DÍA an tighearna d'i-
arraidh air alasadh le bearraibh teannéamhla a
Spiorads fein, da ndenamh aibel do chum guidhe.

247. *Gideah ni b'suil tu ag truigse gan tab-
hacht arbiot h do bheth ísin dteangaídh do déna-
mh uirnaideh?*

Ni thuigim choidhche: oír ata si ina cuidiu-
ghadh go minic do thóghail, & do chondmhail
an aighaidh, jondas nach dtairngnaidhe é go re o
DHÍA: tuilleadh élé os d'foillsiughadh ghloire
DE do chruthaighadh í os na ballaibh ele, is
cneasda ahuile neart, & chumhacht, d'foscadh,
& do scaoileadh do chum an ghnathaidhse: do
bhárr ar so, do bherméid, & adbhaile stuidे uai-
re égin an duine go soich so, jondas go mhrise-
and an teanga amach an'guidh t'ar acomairle.

248. *Mas amhlaidh sin ata: creud an tarbha
do nid na daoine, ata ag dénamh uirnaidhe dte-
angaídh allamhartha ainmhfheasagh dhoibh fén?*

Ni b'suil achlaodhchladh and sin, ach fochaid-
mhe do dhénamh ar DÍA: uimesin tabhradh na
criosdaidhe drúim ris angcelgse.

DOMHNAC. 36.

249. *A N tan do n'jmid guidhe in do the-
geambahadh no ambantuir, do nim-
id í, ainmhfheasach adtinchiol abala, na creud
tig dhí, jn'anengin duinn sin do bheth go démhin-
jna dhearbh shuidhe againd: go n'estéar sind les
an tighearna?*

Biodh so jna ghnáth f hundament uirnайдhe, go n'estear les an tighearna sind, & go bfaghmaois gach ní dha n'iarram: an mhéid is maith, & is tarbhach dhuín: is ar an modhsa ata Pól ag teagasc; gurab ón gcredeamh shileas, & shruthas ceart eadarghuidhe ndé: oir ni eadarghuidheand éneoch feast é: ach antí ghabhas fós ar túis an dóchas daingean amhaithelon.

250. Creud maseadh theagmhais don mhuintir; atá ag dénamh ga hamharseach, nach bfuil ag suidhjhughadh jna n'indtindibh, creud ghnodhai-ghidh no cred an tarbha do ghebhid re n'uirnайдhe do dhénamh: & fos ataid ainmfeasach an'e-steár, jno nach éster an'uirnraighe le Dia?

Ataid an'uirnайдhe aimideach diomhaoin, an mhéid nach bfuilid arna gcondmhail an'airde le gealladh ar bioth: oir ata aithne arna tabhairt duinne jarraidh le credeamh daingean, & ata gealladh arna chur les, go dtabharthar dhuinn, gach ní d'iarmaid a credeamh amhain.

251. Maseadh atá d'suighleach sind d'fech-ain cia O dtig an'oireadsa do dhóchas, & do dhánacht chugaind, jondas ar mbeth dhuinn ar mbothaibh jomdha nemhdhiongmbalta abfiadhnaise Dé; gidheadh go mbiadh do chroidhe againd sind fein do thaisbeanaidh jna shealladh?

Ar túis ataid gealladh againd le nabineartha dhuinn air legean fa láir, & air bfaghmail ar ndiongínhaltacht fein jn'ar ndhiaidh: jna dhiaidh sin, mas sind éland Dé, ata a Spiorad ag-ar n'anmughadh, & ag'ar mbrostughadh gana bheth

bheth an'amharus ar biodh duinn sind fein do bhreth go companta caibhneasach chuige, amhail go loich ar n'athair: & suil (tríd go þsñilmid jnar mbiastibh, & arar míchadh le tuigse ar bpe-acadh) bhias gairbhe, & uamhana chumhacht gloireamhla oraind, ata se acur **CHRIST** jna aidhne juar gcomhair neoch ar mbeth dó ag foscladh entreasa, & dorais, nach inbethe dhuíon, rochuramach fa ghrás, & fhobhar d'faghail.

252. *Ata tu ag tuigse nach jonghuidhthe Dhia acht an'ainm Christ jna aonar?*

Is amhlaidh sin thuigim: oir is amhlaidh so aitheantar dhúion le foclaibh soillere, & ata an-gealladh arna chur les go ndenand se fos le ai-dhneas, go bfagham na nethe jaictmaid.

253. *Maseadh ni hinagartha ar scábh luath ghaire no ardaín an tí ar mbeth do n'aidhnese aige aho, tig go companta go Día. & chuireas an tí-losasa fa chombhair DÉ, & fachombhair fein, neoch trés agcluintear é?*

Ni hinagartha ar mhodh ar biodh: oir an tí do ni uirnайдhe marsin, ata se mur bhudheadh agabhall, & ag deanamh uirnайдhe as a bheul-sion: ar mbeth sealach dhó a uirnайдhe fein do bheth arna chuidiughadh, & arna surail tré aidh-neasón ar an'athair.

DOMH. 37.

254. *L* Amhaigheam aois creud dhlighid uirnайдheadha na geredeambnach do chombchondamhail an gcedaigheach gach ni tig inar n'aigreadh, diarraids ar Dhia jna an bfaul

bſuil riaghail áiridhe re chongmhail and ſo?

Do budh ro egcneasda an modh, no an t'ordughadh ar nanmiana fein, & breatheamhnas na feola do leanmhuin: oir is aimhghere neamh-thuigsighe ſind jna go bſedam creud is tarbhach dhuiun do bhreathnughadh. & ata lethéd ſin do mhímhodh sainte jondaind, is egin do chosg le frian dó chur riu.

255. Creud mafeadh is indeanta?

Ata an t'enise d'fhuiigheal re dhenamh: agh-on, Día fein do chur romhain ceart fhoirm uirnайдhe do dhénam, jondas go leanam é amhain, ar mbeth ag'ar giulan dó ar laimh, & ag labhairt na bfocal romhaind.

256. Cia an riaghail do dhenamh uirnайдhe do chuir ſe romaind?

Ata go demhin isin scriobhtur teagasc farsing, faibhir adtimchiol a'nethse go hiomdhá: ach do chum go ſaitheadh, & go gcuireadh ſe comh-irdha dearbtha romhaind, do rinde, & mar bu-dheadh do dheacht ſe an bheag fhoirmse, le'r chomhchondaimh ſe go haithghear, & le dtug ſe go beagan do cheandaibh an ordughadh gach ní is ceadaigheach d'airaidh ar Dhiá, & is tarbach dhúinne.

257 Aithris?

Ar mbeth do CHRÍOSD arna thiafraigh le dhesciblaib; cia an modh ar ar bhindenta guidhe, do fhreagair, an tan is ail libh guidhe do dhenamh; abraidh mar ſo.

AR N'atharne ata ar neamhdhaibh, go-ma naomhtha hainmsa, go dtí do righ-ese, goma denta do thoilse adtalmhain mar ata ar neamh: tabhair dhuinne aniogh arn'a-ran laotheamhail: & maith dhuinne ar bfiacha, amhail mhaithmaidne d'ar bfécheamhnaibh: & na cíulaín ambuaireadh sind, ach saor sind ó n'olc: oir is leatsa an rioghacht, a'néart, & an ghloir gus na saoghalaibh, biodh amhluidh.

258. *Dochum gomadh ferde thugfidhe creud chomchongmhas si, roindeam í agceandaibh?*

Ata sé cotcha aice; da bfuilid na trí chéad chotcha agamharc ar gloir DHE dénchuid, amhail agcriche airídhe fein gan fhechain oirne: beanaidh na fuighile rinde, & rér dtarbha.

259. *Maseadh ane gur bhí iarrtháin ar bióth ar Dia, as nach fhéadar maoion do mhaith theacht chugaind?*

Ata sefsean go demhin acomhshuidhiughadh na n'uile amhlaidh sin do rér amhaitheasa nemh-chriochnaighthe fein, jondas nach rachadh no nach dtigeadh maoín do chum aghloiresan, nach biadh fallai dùinne maraon: aran adhbharfin antan naomhthar ainmsan, do ní, & do bher sé go ní ompoidhear sin go naomhadh dhúinne maraon, nithiocfa aríghesan, gan sinde do bheth ar chor égin inar luchtghabala parta, & coda dhi: gidheadh an'athchúinche n'uile níse, is in-ártha ghloirson amhain, iar ndul seacha & jar bhfagbhail ar dtarbha fein inar ndiaidh.

. 260. *Maseadh do rer an teagaisge ataid*

na trí baibhinnchse arna gcur abfocair achéle,
 & ar dtarbhaine go dembin, gidheadh nj dhligh-
 adh daoine aseolnghadh, & andírgheadh ar cuf-
 peir el, acht ar so, do chum gongloirfidhe ainm Dé?

Is amhlaidh sin ata: & do bharr dligidh sind
 anghloir sin fein Dé, do bheth jna churam o-
 raнд is na trí hiarratataibh eile maraon: gidh be
 ar bioth mar ataid arna n'ordughadh go hairi-
 dhe gus na nerthibhsin, ata do chum ar flanai-
 ghe, & ar dtarbha fein.

DOMHNAC. 38.

261. **T**Egheamanois go míniughadh, &
 go hiomfhosgladh na bfocal: & ar
 túis creud fa mó do bheartbar ainm an'athar do
 Dhia and so jna ainm ele ar bioth?

O jarrthar do chum ceart mhodha guidhe
 dóchus sámhach daingean an choinsiasa os
 an uile, ata DIA agabhair anamasa chui-
 ge fein, ag nach fhuit maoin ac fuáidhm fiórbh-
 lastachta, do chum jar gerathadh, & jar bfu-
 adach gách uile dhoilgheise, & rochúraim as ar
 n'indtindibh go ndenadh se ar gcuireadh go com-
 panta caiblineasach chuige fein da eadarghuidhe.

262. *Maseadh ane gurab dána lind; no am-
 biaidh achroidhe againd dul gach díreach ga
 Dia, mar ghnathraigheas an chland dhul do chum
 an'aitreadh?*

Is dána choidhche; & fós le dóchus fhagh-
 ala na netheadh járrmaid, ni is daingne go mór:
 jna téad siadson: oir amhail ata ar maighistir ag
 rathairt rabhaidh; mase ar mbeth dhúime olc

nach

nach fhedmaid nethe maithe do diultadh d'at
gcloind, & nach bfuileongam a ndul folamh, &
nach sineam puindseon ar son arain doibh: ca-
mhéid an barr maitheasa is infhethme dhúinne
on'athair neamhdha, neoch fein ata (ni he amh-
ain) romhaith, ach maille ris sin an maitheas fein.

263. *Nach fedir argument do bhreth as an
aimse maraon, le bfeedir a'ni adubhrais ar túis to
dhearbhadh gurab air aidhneasa Chriost is égin a-
n'uile uirrnaidhe do shuidhjhughadh?*

Fédir go demhin go ro dhaingean: oír ni fh-
uilmid ag Dia an aít chloinde, acht an méd gu-
rab sind boill Chriost.

264. *Creud fa ngoireand tu do Dhia ar n'athair-
ne go ciotchiond, ni is taosga, ino t'athair fén amhain?*

Féadaidh go demhin gach aon dona credeamh-
nachaibh a Athair fein do ghairm Dhe, acht is
vime do ghnáthaigh an tighe arna an t'epith-
et coitchionds, do chum finde do chleachtadh
ghrádha do chumhdach jnar n'urrnaidhibh: d'e-
agla go mbiadh achúram fein ar gach aon fo-
lethi dés na ne'ele do dhearmad.

265 *Creud is seadh don bheagchnuidse ata ar-
na chur les Dia do bheth ar neamhdhaibh?*

Is ionand é & go ngoireand se dhe fein ard-
chumhachtach nemhgħrema ġaġithe.

266. *Creud fa'n abair tu sin, & cia an modh?*

Ar an modhsa; vmaro, atamaid ar ar dteag-
asg ar n'indtindeadh do thogħbail an'airde antan
eadargħuidħem ē: d'eagla go smuaineam ní at
bioth feolamħail, no talmhaidh jna thimchijol:

no go dtoimheosam le gabhail no le tuigse ar dtomhaisne é, d'eagla ar mbreathnugadh én nech vissil duinn; gur bhail lind atharraing, go huamhla, & freaidal ar dtoile fein, ach sinn d'f hognílum ni is mó amhorghalacht ghloirmharrdhafon dh'onorughadh le heagla, & le reuerens, & amhaic orra an'airde: is fiú, & is maith so maraon do d'húsgadh, & do dhaingneochadh ar ndóchais andson, an tan chuirtear agcell gurab efean an tighearna, & an Prionsa, ata ag riagh-ladh na n'uile le mhían & thoil fein.

DOMHNAC. 39.

267. **A** *Ithris damh suim an chéid iarrtais?*

Ata an scrioptur ag tuigse tre ainnm DE aneolais, & an chlú le moltar é ameasg dhaoine ar sin a tamaid aguidhe aghloiresan do dhul an'airde in gach aít, & is in vile.

268. *Acht an fhédir maoin do theacht no do chur le gloir DE ino do dhul & do bhrefh vaithe?*

Ní chindeand, & ni mhethéand sí inte fein, gidheadh athchuincheam afoillseochadh ameasg dhaoine amhail is ionchubhaidh, jondas gach ní dha ndén Dia: aghon, go dtarbhathaoi, & go bfaictear auile oibrighte comhghloireamhla, & ataid; jondas go ngloirfidhe é fein ar gach en chor.

269. *Creud thuigeas tu isin dara hiarratus tre rioghacht Dé?*

Ata sí acciomhtheasamh ar dha bháll go pri-ondsipalta: aghon, sé do riaghlaigh na daoine tóighi ha le Spiotad fein, & se do leagadh sios & adtoirbhert da scrios na daoine mallaighthe diultaigh-

diultaighthe, les nach aíl jad fein do thoirbhert dósan do chum umhla; jondas go ndéntaoi follus mar sin nach fédadh ní ar bioth feasamh no cur an'aghaidh a'neart, no chumhacht.

270. *Ciondas atá tu aguidhe an rioghacht-tá do theacht?*

An tighearna do mhédughadh uimhre na gcredeamhnach gach én lá: jna dhiaidh sin sé dho dhórtadh nuaidh thioghlaise a Spiorad fein orra, go lán lionand se jad: tuilleadh ele se dó dhénamh a shirinde fein follus foiller ameasg dhaoine ni is mó, & ni is mó do chum dhorchadais Shathain d'fuadach, & dionarbadh jondas ag tabhairt amach aiondraccais fein, dó go gcuirfedh se ar gcúl, agas go scriosadh se gach uile eisondracas.

271. *Ané nach fhuilid na nechese ag an denamh gach én lá?*

Ataid ar an modh úd; jondas go bfedthaoi aragha gur thiondsgain rioghacht D E :ar an adh-bhur sin atamaid ag aslach a fhás achindeamhain, & adhul a nairde, no go reach sí gus an'ardmhór-mhullach a'níatamaid d'earbadh, & d'sheth-eamh do theacht fadheecoidh isin la dhégheach-nach ina n'ardaighthear, & a lérghoir D I A go follas ina aonar iar gcomhthiomain, & iar gcr-uindiugadh na n'uile chreatuiredha an'ordughadh dhó, & ni is mó gombiadadh sé jna uile isna huilibh.

DOMHNAC. 40.

272. *A 'NI atá tu db'iarraidh; go dentar a thoil creud an seodh atá aige?*

Go dtabharthaoi na huile creatur fa chuing
a umhla, & go mbedis coimhfhreagarach da
sméadadh, jondas nach déntaoi e'ní ach leth-
oil, & le mhianson.

273. *Maseadh a dtugeand tú go bfedir ni
ar bioth do dhenamh tar a thoil?*

Ni fuilmid a guidhe amhaín, a' neth do chon-
darcus do jna f'hochair fein do theacht go crích:
ach maille ris sin ar gceansughadh, & iar gcur
fa chuing gach uile asumhla dhó go gcurfadh se
uile thoil na n'uile fa thoil sen, & go suidheoch-
adh se jad jna umhla sein.

274. *An enach f'huilmid, ag tabhairt cíil re'r
dtoilfén; an tan do nimid guidh' mar sin?*

Atamaid choidhche; nj do chum na crícheise
amhaín, sé do chur do nemhsni gach uile mh-
ian, ata 'iondaind a cathughadh an aghaidh a thoile,
ach maille ris sin go bfoirmeadh, & go
ndenadh sé jndtiunde nuaidhe, & croideadha nu-
ada jondaind, jondas nar b'ail lind maoin do
dhenamh uaind sein, ach ni is taosca a Spiorad-
son do bheth d'uachtaran ag ar dtoil do chum
ian chomaontughadh do bheth aca le DIA.

275. *Creind as abfuil tu ag asluch sin do bh-
eith dénta ar talmhuin, mar ata ar neamh?*

Ar son go bfuil an t'én phurpoise ag na nao-
mh ainglibh, nech is iad a chreatuíreadha neam-
dhasou; aghon, am'bheth freagarach dó isin vile
& vimhal da bhriathribh, & ullamh ésgaighd do
dhenamh a iarratuisgo deonaighthach: atamaid
ag aslach aléthed, sii do dhícheal, & dhésgai-
dhéacht

dheacht, sa bheth umhal, do bheth ag daonibh,
jondas go dtoirbheradh gach duine è fein go
huilidh edò ar'umhla dheonaigh.

DOMHNAC. 41.

276. **A** Nois tigeam go soich an dara cuid:
A creund shignidheas duit an :aran
laoitheamhail, ata tu dhiarraidb?

Go generalta gach ni is nfheadhma do choimhéd na beathadh latharrdhasa, ni he amhain da biathadh. & da hoileamhain no da chlúidadh ach maille ris sin do thabhairt di na n'uile chuidiughadh ele, le gcon daimthear suas riocchtana is aleas na beathadh amaigh, jondas go uicheam ar naran go samhach, isin mhéid is aithnidh don tighearna abheth tarbhach dhuinne.

277 Ach creund as anguidheand tú é tiogh-lacadh duit a'ni ,ata se dhiarraid oraind a chosnamh, & adhenamh le saothar arlamh ?

Gehin thaothraighthe dhuinn, & fos le'r halas do chosnamh bídh : gidheadh ni ler saothar fein, no le'r nésgaidheacht bhiathar, & beathaighear sind, ach le beandachadh D E d'en chuid, neoch le ndentar sona saothar ar lámh : do bhiad folamh ar modh ele ; aghon ; abfèginihs is anbheandaighthe sin: tuilleadh ele is inghabhtha, & is jontuige so;ar an gcorrsa; an'uair fein bheas saibhreas bídh lámh re'r láimh, & sind agaiththe, gidheadh nach le shubstaintson ach, le bri-dh, & le cumhactaibh D E bheathaighear sinn: oírt ni f'huil alethéd so do bhrídh, & do neart aca arna gheneamhain jonta fein o naduín, acht is se Dia ata

ag freasdal leo do bhair nimhe dhuinn, mar budheadh le ballaibh meadhonach a dheghthoirbhertais.

278. *Ach cia an dligheadh le ngoireand tu haran fein de, an mhéid go bfuil tú agatagh a thabhairt duit le dia?*

Ar son, umaro : go déntar ar n'araine de tre mhaitheas DÉ, gen go bfuil se d'f hiachaibh againd amuigh ar mhodh ar bioth: ata rabhadh arna thabhairt duinne maraon, les an fhocalsa; sind d'ar dtemperadh, & d'ar gcosg fein o shan-thughadh arain daoine ele, & ar mbeth comh-chondaimthe, no toileamhail les an'aran sin ata ag teacht chugaind, & ag rochtain oraind le cor ro laghamhail mar bhudheadh ó laimh DÉ.

279. *Creid as agcuireann tú les laoidheamhail, & aniu?*

Atamaid arar dteagasc go measarrdheacht, & go congmalacht les an da bheagchuidse; d'ea-gla go rachdis ar n'anmíana, & ar dtoile tar mhodh an riochranais a leas.

280. *O dho dhligheadh so a bheth jna urra-naidh choitcheind ag anuile dhuine ciondas fbéadas sin abheth, jondas go n'iarrdis na daione saibh-re aga bfuil a'ni ag dul tarra ag baile, & aga bfuil bjotaile adtaisgidh re fad deimsir aran do thabhart doibh gach laoi?*

Is egin da gach saibhir, & do gach daiboir maraon so do thugse, & adherbh fhios do bheth aca; nach dénand maoinda bfuil aca tarbha dh-oibh, acht an mhéid choimhdheonaigheas DÍA a ngnathugadh do thabhairt doibh; & do ní sé

le grhás a ngnathughadh sín fein do bheth lán to-raidh, & briogmhar maraon ar an adhbhar sin ag selbheochadh, & ag mealadh na n'uile dhúinn, ni fhuil maoin againd, acht an mhéd atamaid do ghabhail gach éin uair as lainnh DÉ, isin mhéd riogar dho leas, & is lór dhúinn.

DOMH. 42.

281. **C**REVD chongmhas an chúigadb
jarratus?

An tighearna do mhaitheamh ar bpeacadh dhúinn.

282. *Ané nach fagħar, neoch ar bioth don chineadħ dhaona coimhiondraic ag nach fuil fē-dhm ar an mhaiteamhnasa?*

Ni fħagħar ar mhodh ar bioth: oir an tan tug Criost an fħoirmse do dhénamh uirnaidhe da Aħtpolaibh fein; do ordaigh se í dōn eglujs go huilidhe: ar an adhbħarsa ge b'c ar bioth len-ab ail é fein do bħreth amach as an'egeantasa, is egin dō dul amach acomand na gredeamħ-nach maraon, & go firindeach do cluindmid, creud ata an scriobtur d'fiadhna isu ġegħad, an ti: umaro, thairgeas é fein do ghlanadh an'en pheacadħ abfiadħhaise DÉ, go bṣagar é cion-tach amilltibh: ar sin ata én chadħas arna fħágħbail fa chombuir a'uile, a throcaireson.

283. *Ciondas bħreathnaigħeas tu ar bpeacadħ do mhaiteamħ dhúinn?*

Amhail ataid focail Christus fein agħniadム-ghadħ; gurab anmaida, & fiacha jađd ata agar gcongħmha il-ċeangailte le ciontibh ba's tħuthain

no go bfuasglaidh Día sind le fhior oineach fén.

284. *Ader tu maseadh gurab anaisge, & do throicare Dé do ghebhmid maitheamhnas na bpeacadh.*

Aderim choidhche: oir da mbeth pián no díoghaltus en pheacaidh is ro lugha ar biot hre dhíol, & re joc; ní bhmis feast aibel do dhénamh dioluidheacht ar á scáth: vime sin is egin dósan an'vile do mhaithreamh, & do chomhthioghlacadh anaisge.

285. *Creud an tarbha tig chugaind as an mhaithreamhnasa?*

Go mbeam isin ám sin fein comhthoileamhail dó, & gurab é ar mbeatha aige; jondas go mbimis firentach, neinhchiontach: ata dóchus adheaghthoile aithreamblason, (as adtig dearbh fh'ánughadh chugaind) ar na dhaingniughadh d'ar gcoinsiasaibh maraon.

286. *Ane is seadh don chundradhsa ata arna chur les (Jé do thabbairt mhaithreamhnas duinn, amhail maithmaidne d'ar bfetheamhnaibh) go dtuill sind luadhaigheacht. no pardun ó Dbia, ag maithreamh dhuinn do dhaoinibh. ma dho rindeadar en pheacadh jnar n'aghaidh?*

Ní headh choidhche: oir is amhlaidh anois ni bhiadh an maitheamhnas anaisge, & ni bhiadh se arna shuidhiughadh, amhail bhudh coír; ar én dioluidheacht Chriost, neoch do chriochi naigh se arar son ar an gcroigh: acht arson ag dearmad na n'egcóra dhuinn do rindeadh oraind an gcen atamaid ag leanmhui a shémhidheachta,

dheachta, & a mhaitheasason, bfuilmid ag nochtadh ar mbeth inar gcloind dó dha ríribh: uime sin do bail les ar gcomhdhaingniughadh les an suaigheantasa & a nochadh go contrarrtha mar-aon; munna tabhram sind fein vrafa ullamh, & so lubtha do thabhairt maitheamhnais amach nach infethmhe dhúinn inaoin ele, acht ardchruas, & tende, nach fhédir do thabhairt tar ais le guidhe.

287. *Maseadh ader tu and so: go gcuir Dia d'he ambeth aige anáit cloinde an lón, nach bféd a lochta do chur fa lár ó geroidhe, jondas nach binbhethé ahoibh dóigh aca na jonadh ar bioth dfaghail ar neamh?*

Is amhlaidh sin thuigim: jondas go gcoimhliontaighe súd, go n'ath dtoimhstear da gach a-on fo leth les an tomhas chédna sin ghnáthoighneas sé d'ar ele.

DOMH. 43.

288. *C*reud leanas jna dhiaidh so?

Gan an tighearna dar gciulan am buaireadh, acht ni is taosca, se d'ar saoradh ó nolc.

289. *An bfuil tu da dhruideadh so vile an'én iarratas.*

Ni bfuil and, acht én jairatus, oir is miniughadh don chéad chuid, an chuid dhegheanach.

290. *Creud chomhchongmhas se go suaimhneadh?*

Gan an tighearna do legean duinn tuitim, no sleamhnughadh abpeacadh, gan sé do legean

L

don

don diabhol no d'anmhianaibh ar bfeola fein
(ata acongmhail ghnáth chogaidh jnar n'aghaidh)
dul aca oraínd, ach sé dargcludadh ni is mo le
chumhacht, & nert fein do chur jna n'aghaidh,
sé d'ar gcongmhail anairde le laimh, sé d'ar se-
asamh, & dar gcoiméid le garda; jondas go n'a-
aitreabham amhlaidh sin fa dh'ainguibh fhírin-
de, & dhideansón.

291. Acht cia an modh le n'dénitar sin?

An tan (ar mbeth ar ar riaghlaigh le Spiorad
son duinn) beam arar lionadh le lethed sin do
gháol, & do shérc jondracais, le bféadán pe-
acadh, an fheoil, & Satan do chlaoi, & buaidh
do bhreith orra, arís an tan bheam arar lionadh
le lethed sin d'suath peacaidh neoch do fhéad-
adh ar gcomhcondhamhail tearbaighthe ó n'dé-
omhan a naomhdachtghloir: oir is ambriogh, &
aneart an Spiorad ata ar mbuaidh agcur catha
acoimhshealaamh.

*292. An bfuilid annile abfédkm an chui-
digheise?*

Ataid: & cia do fhéadfadh a bheth jna fhé-
gmhais? Oir ata an diabhol agar niondsuidhe
do ghnáth, & ag'ar dtimchiolladh, mar leaghan
béccadhach ag'jarraidh a'neoch do fhéadfadh sé
fhlugéadh, & do uile thuitfadhbh sinde les go prap-
trés an anmhsainde ata jondaind, & ní is mo
do mhillfiche sind, & do rachadh as duinne gach
aon mhoiment, muna chludadh DIA sind le
cúdha fein, & muna neartaigheadh té sind le
laith.

293. C'reud is seadh dhuit dfhocal an bhuaireig?

Gaois, & mealltoracht Shathaiu, le bfuil ié do gnáth dar n'ardherbeadh, & lenab urasa dhó ar mealladh go luath, & teacht jn'ar dtimchiol, muna cúidighthe sind le nert. De: oir atá ar nindtind do ré a haínhidheacht duithche fein fa chealgaibhson, & amhail ata ar n'aigneadh: & ar dtoil nj is tende righthé do chám uile, jno do chummaitheasa, is amhlaidh sin do rachadh aigeson orra.

294. Ach creud as anguidheand tú gan dia d'ar gciulan amhnuarraidh ari do chiotar nach le Dia ach le Satan go hairidhe?

Amhail ata Dia a coimhed na gcredeamhacha le dhidean fein, d'eagla go gclaoifidhe jád le Satain, jnol go rachadh ag an bpeacadh orra: is amhlaidh sin an lion is ail les do sciúrsadh, ni fhuil sé aga ndighughadh amháin fa ghrás fén, ach maille ris sin ata se aga dtoirbhert d'f hoire-égin, & d'fhoirnert Shatain, aga mbualadh le doille, & aga dtélgéan an'jndtind dhamainte inhallaighe, jondas go mbedis jna seruontaibh daortha don pheacadh go huilidhe, & arna gcur amach fa chomhair gach aon ruáthair, agas amais buairidh.

295. Creud is seadh don chlausá jno don mbh-agdhrusá do chuireadh les: oir is leatsá an righe, anairt, & an ghloir go soith na saoighalaib biodh amhlnidh.

Atamaid arar dteagastg aris and so; gurab mhó ataid ar n'uirnайдhe arna gcondamhail suas le

neart, & le maitheas Dé, ina ler n'dóchas fein tuilleadh ele atamaid arar dteagasc ar n'uile urrnaidhe do dhrud le hadhmoladh Dé.

DOMH. 44.

296. **A** Ne nach ceadaigheach maoin ar bioth diarraidh ar Dhia, acht an ni ata arna chomhchondamhail is in mbheag fhoirmse?

Ge ata ceadaigheach guidhe do denam le fo-claibh ele, & le modh ele: gidheadh is amhlaidh so is jnghabhtha a'níse nach bhféid uirnaidh ar bioth Día do thoiliughadh nach gcuirtheар, & nach légtheар go soich so amhail éн riaghla do dhénamh guidhe go hiomchubhuidh.

ADTIMCHIOL FOCAIL DE.

297. **A** Nois ata modh an'ordáigthe do ch-uireamar romhaind ag jarraidh oraind labhairt, adtimchiol an ceathraimhthe cui'd d'onoir, & do sberbis Dé?

Adubhramar so do bheth ar na chur andsud: aghon, sind d'aithne Dé do bheth jna ughdar na n'uile mhaitheasa, & sind do ghloirfeadh a-mhaitheasa, afhiréntachta, aghliocais, achurnacht, le moladh, & le haltachadh: jondas go mbiadhl-gloir na n'uile mhaitheasa jna shuidhe jna f-hochair fein.

298. Ané nach ar chuir se riaghail ar bise
ost far gcombair ar an gcuidhse?

Dlighid gach én inholadh ata aige isin scri-
obturi abheth againd arson riaghla.

299. Ané nach fhuil ag an orrtha dhomb-
naigh éni bheanas ris so?

Ata; umaro an tan iarmaid a ainm do na-
omhadh; atamaid aga jarraidh so: aghon, aghlo-
oir fein do bheth follus jna uile oibrighibh, jondas,
go mbreathnaightheár é (mas maitheamh-
nas do bher sé do pheacachaibh) trocaireach
no (mas dioghaltus jmreas é) ceart: jno (ma-
do choimhgheallas sé aní do gheall sé da d'ao-
iníbh scin) firindeach: fadheoidh gach uile do
chiam da oibrighibh siad d'ar n'dúsgadh da
ghloireadh, & is se so moladh na n'aile mhai-
theasa do thabhairt dó.

300. Creud fadheoidh thionolus sind as as na
nethibh sin do lamhaigheadh lind go soich so?

A'ni: umaro, ata an fhírinde fén ag teagasc,
& do chuireas fein síos ar túis gurab í so an bhe-
atha shuithain; an t'aon Día firindeach thath-
air d'aithne, & aneoch do chuir se chugaind I-
OSA CRIST eisean aderim d'aithne; jondas go
dtabhram a onoir dhligheach fein go daingean
dó, & go mbiadh se ni he amhain jna thigear-
na ach maille ris sin jna athair, & jna shlanaigh-
theoir: & go mbimis fa gcuairt jnar gcloind, &
jnar serbhontadhíbh dhósan: agas ar sin sind
do choisfreacadh, & d'or dughadh ar mbeathadh
d'fóillseocháil aghloire.

DOMHNACH. 45.

301. *Cia slighe le dtigtheair go soich a-noireadsa do mbaith?*

Do fhagaibh sé a fhocal naomtha fein againd go soich an gcríchse: oir is teagasc Spioradalta é, mar dhorras égin ar abhfúilmid ag dul isteach jna rioghacht neamhdhason.

302. *Cáit jnar bin jartha dhuinn an focal sa?*
Is na Scriopturibh naomhtha, agcomhchondaimhtheair é.

303. *Ciondas is jnghnáthaighe, é jondas go bhfuighe tu tarbha as?*

Da ngabham é le teand persuasion, & dearbhdhóchas an chroidhe gan égcosmháileas, acht-amhail an fhírinde tainic anuas do bharr nimheda deoirbhream sinn fein sotheagaisgthe dhó: da gcuiream ar dtoile, & ar nindtinde fa umhlason: da gaoloigheam é l'er n'anam: mase ar mbeth dhó arna chur én uair agcló inar gcroídhíbh go mbia freamha sáite aige jonta ; jondas go dt-abhradh sé toradh amach isin mbheathaidhse : fadheoidh mase go b'foirmtheair, & go gcosmhailtheair sind do reir ariaghlason: ted sé isin ám sin fein do chum slanaigh dhuinn amhail do hordaigheadh é.

304. *Ané uach b'suiliid na nechese arna gcur jnar gcumhactaibhne?*

Ni fhylil maoini dibh choidhche, acht is re Dia bheanas an'aile nise adhubhras do chrioch-nughadh le grás a Spiorad fein?

305. *Acht ané nach jndénta duinn dicheal*

& nach jontairgthe le gach uile strider tarbha
do dhénamh les aga léghadh, & aga esteacht, agas
aga smuaineadh?

Is indénta cheana, & chumhdaigheadh gach
én duine é fein le léghoracht laoitheamhait go
huaigneach, & ós an'uile ní thigeadh siad go
menic abf hochair achéle d'esteacht sermona go
d'icheallach abail abf hoscaoiltear teagaisg an tsl-
anaighe agcoimhthionol na gcredeamhnacha.

306. *Maseadh ata tu ag aicheadh gurab
lór, da léghadh gach duine é do lethoir jna thigh,
muna comhcbruindighidh an'uile maraon abfho-
chair achéle go coithchiond d'esteacht an teag-
aisg chédna?*

Is égin cruindiughadh abhail jnar geeadaigh-
each é is se so, antau ghebhthar comes.

307. *Ab'fedand tú so do dhearbhadh dham?*

Dlighid én toil an tighearna fóghnadh arson
dearbhtha dhuínú go hiomarcach, acht is amh-
laidh ata gur furail sé an tordughadhá ar a E-
aglais fein neoch nár bhionchoimheda dhias
no do thriur amhain, acht jna mbedis an'-
uile go coitchiond: ader sé do bharr gurab
é so én modh, & en cor ar adtógaibhtheair
& ar agcoimhédtar í: maseadh biadh an ria-
ghail naomhtha nemhbhristese againd, agas
na breathnaigheadh én duine gurab ceadaighe-
ach dhó ghliocas do bheth aige os ciond a-
mhaigistir.

308. *Maseadh nach égin buachaileadh do bheth
ag uibherrnoracht na henglaise, & ambheth roimpe?*

Is egin maille re mbeth auid; an'esteacht mraon, & an teagascg sin Chriost ataid do chur gc'ell do ghabhail as ambèlaibh le heagla, & le reuerens ar an adlibharsa an tíata aga dtarcais-neachadh, & les nach fiu, & dhiúltas an'éstacht ata sé ag tarcaisneochadh Chriost, & aga ghearradh fein ó chommand na gcredeamhnacha.

309. Ane gurab lór do Chriostaids abheth én uair arna thegasg ó bhuachaile fein ino andlighé-and se an cursasa chondamhail arfeadh abheathadh gn' builidhe?

Is beag suarach tionosgna do dhénamh muna mhaire thu go buan: oir is égin duinn abheth in'ar ndesciblaibh do Chriost go soich dereadh no gándereadh: & tug sé anoifise do ministribh a Eaglaise dar dteagalsgne ina aít fein, & ina ainm.

ADTIMCHIOL NA SACRAMENTE.

DOMHNACH. 46.

310 **N**ACH bfuil meadbon ele on fhocal le gcomaoineadh Dia é fén rinde?

Do chuir té na sacramente maille re sermonachadh a fhocail.

311. Creud é an tsacacrament?

Comharrdha faicseanach amuigh dheaghthoile Dé oraíod, neoch ata ag fioghrughadh grasa Spioradalta le suagheantus faicseanach do shelu-

libris Ieremiæ in psalmis ghadh,

ghadh, & do, dhaingniughadh geallta DÉ inar gcroidhibh: jondas, goma fearde do chomhdh-aingeneocha bfirinde.

312. An b'fuil an oirradfa do bhriógh, & do nert isin tsuagheantus fhaicseanaigh; jondas, gobf-edan sé na coinsiasa do dhaingniughadh andóchas an tslanaighe?

Ni fhuil sin aice dhi fein gan amharus, acht do dheoin, & do thoil DÉ ar son gur hordáigheadh les í gus an gcrichse.

313. Os obair airidhe an Spiorad gheallta DÉ do shelughadh inar gcriodhibh ciendas ata túsa do thabairt so dona sacramentibh?

Is fada, & is adbhal an teadar dheallughadh ata eatorra sin: oir is ar an Spiorad naomh fhearsus na nechese dariribh; aghon, na croidheadha do gluasacht, do bhogadh, & do maothughadh. nahindtinde d'foillieochadh, na coinsiasa do dhé-neamh samach; jondas, go n'dleaghan aní sin uile do bhreathnughadh abheth ina ghniomharuidhie dhósan, & ambuidhechas do thabhairt dó gan amholadh do chur íul ele: gidheadh ní loighide ghnáthaigheas! Día na sacmente mar bhalla meadhonacha, & go guireand sé jad gus an tarbha do chiothar dhó fein, & go dén sé sin ar mhodh; jondas, nach beartha maoín ó bhrígh an Spiorad.

314. An b'fuil tú ag breathnughadh nach isin element a muigh ata briógh na sacramentata, ach gurab ó Spiorad DÉ ata sé ag scruthshileadh, & ag tachtgo lér?

Is amhlaidh sin bhreathnaighim: amhail; umaro, budhthoileach les an tigearna abhrígh & a'neart fein do nochdadhl le orghanibh no le ballaigh fr-easthail do chum na críche gus ar ordaigh sé jad a'ni ata sé do dhénamh go demhin ar mhodh jondas nach ber sé maoin ó bhrígh a Spiorad fein.

315. *An bfédand tú an tadhbháar as an-dénand sé sin d'indisín damh?*

Féadair ata sé: vmaro, ar angcorsa acuidiughadh ler nanmhfhainde, & agabhall aice: oir da mbimis vile Spioradalta, mar aingle do fhédfamais é fein araon, & aghráfa d'amharc go Spirodalta, acht ó tamaid arar dtimchiolladh les an mheallsa an chuirp thalmhaidhe, ata fedhein againd ar fioghraibh no ar comharrdh-aib; neoch do fhédfadh ar modh egin talmhaidhe sealmhadh na necheadh Spioradalta, & neamhdha do thabhairt duinn; oir ni fédmuid ar modh ele teacht chuca, no rochtain orra, ata tabacht duinn maraon ar n'uile chédfaidh do bheth arna gcleachtadh jna gealltaibh, jondas, goma fearrde do chomhdhaingneochaighthe dhuiinne jad.

DOMHNAC. 47.

316. *M*as firindeach gurab vime sin do hordaigheadh na sacramento le Dia, da mbeth jna gcuidiughadh ar bhfeadhmaidhne nach dligeaghs adarnadh go tuillteanach ar son vaibhreachais an tí bhreathnaigheadh go bhfscand sé a bheth jna bhfégmhais, amhail neche neamhgeantacha?

Is dligheach ar gach én mhodh; & ni is mó da seachna éneoc do dheoin an guáthughadh mar nach biadh abf héidhem air, ata sé ag déanamh tarcaisne ar CHRIOS D' ag díultadh aghráas, & a cur as, & ag mùchadh a Spiorad.

317. *Ach creud andóchas atá as na Sacramentibh do dhaingniughadh ar gcoinsiasa, & creud é dearbhthadh an tsamhdais, & an daingnjhe fhédir do chomhghabhall do ní ataid na daoine olca, & maithe maraon aga ngnathugadh go coitchiond?*

Ge do chuirdis na daoine aingidhe maithe, & gráfa Dé, ata arna fúrail orra is na sacramentibh (amhail aderaind) do nemhfní, an mhéid bheanas ríu fein: gidheadh ni chriochnaighear ar ashon sin gan ambhridh fein & a nadvir d'annmuin isna sacramentibh.

318. *Cia an modh maseadbh, & cuin leanas briógh na sacramentoádh anghnáthughadh?*

An tan ghabham jad le credeamh ag iarraidh Chriost jonta amhain, & aghráas.

319. *Creud fa nabair thu gur b'in jarrtha Chriost jonta?*

Artúsa ag tuigse nach jnghreamaighthe, & nach ion leanta ris na comharraighdhaibh faicseanach: jondas go niomhaigheim, no go smuaineam slanugh; aghon; briógh an ghráfa do bheith játa jonta, acht is mó is jnghabhtha dhuínn an comharrdha an'áit cuidighe; jondas go n'dírgheadh sé sind go díreach go Crioist ar mbheth dhuínn ag jarraidh ar n'ardaoibhnis, & ar slan-

aighé dhaingin and.

320. O do jartharr credeamh do chum a ngabbala; & a ngnáthraighe; ciondas ader tú ad tabhairt dùinn do dhaingneochadh ar gcredimh; jondas gó ndénnand siad sind ni as sbiondambla, ino do bhimis go soich so adtimchiol geallta DE.

Ni fóghnand an chredeamh do bheth èn nuair arna tiondsgna jondaind muna bheathaighthar, & oiltar jondaind é do ghnath, & muna mhèdaighar ni is mô, & ni is mô gach-laoi jondaind e: ar an adhbharsin do hordaighdadadh na Sacramente les an tighearna da beathughadh da sbiondughadh, & da tógbhail suas a' nairde, a' ní-ata Pól do chomharrdhughadh antan ader se tabhacht do bheth jonta do dhaingnighadh, & do shelughadh geallta DE.

321. Ach nach combharrdha neamhdhóchais so, gan chredeamh daingeán do bheth, againd angealltaibh Dé?

Ata so agnochtadh gan amharus anmhfainde an chredimh da bhfuilid cland D E fein fós go tind, gen go scuirid uime sin gan ambheth credeamhnach: ge taid fós ambeag chredeamh neamhfhoirse: oir an gcam aitreabham an domhansa, ataid fuighil nemdhòchais ag anmhuin do ghnath inar bfheoil, nachfeda maid do chur aiste ar modh ele, ach le gnath shaothar, & dul arar n'adhaidh go soich dhereadh ar mbeathadh ar sin is egin dùinn dul arar n'aghaidh ni is sìa.

DOMH. 48.

322. C A lion ataid Sacramente na beaglaise Criostaidhe? Ataid

Ataid dias argach eu mhodh neoch is coitchea-nd a nghnáthughadh ameasg an' uile Chriostaighe.

323. Cia hiad sin?

An baisteadh, & a naomh shuiper.

324. Ach creud an cosmháileas, & an t'ég-cosmháileas ata aca eatorra fén?

Ata an baisteadh againd amhail dul isteach egin isin eaglais: oir ata fiadhnaisé againd andson ar mbeth dhuínn jnar n'allmharachaibh, & jnar gcoicreachaibh ar mhodh ele ar ngabhail a-nóis adte aghlach DÉ, do chum go mbreathnaighthe siud ameasg alucht tighe: & ata an truiper ag fiadhnaisiughadh Dia do bheth dathoir-bhert fein duinn ag béathughadh ar n'anmand.

325. Do chum gomadh soilleridh do bhiadh abhfir indearaon duinn, lamhaigheam jna dtimchiol araon fo leth; artús cia é seadh an bhaisbhídigh?

Ata da chuid aigesin: oir fioghraightear mai-theamhnas na bpeacadh, & an aithbhreth Spioradalta and.

DOM H. 49.

326. Créud an cosmháileas ata isin uisce ris an uethibhise; jondas go daisbeanand se jad?

Is gué nighe mai-theamhnas na bpeacadh neoch le uglantar ar na mannda on salcharaibh fén amhail do nighthar les an uisce salchar an chuirp.

327. Créud ader tú adthimchiol na haith bhrethe?

An mhéd gurab é athoishachfa marbhadh ar naduírene, & adereadh ar mbeth jnar gcreatúireadha madha: ata fioghar an bháis arna chur fa'r gcowar andson: an mhéd go gcuirthar an tuisge

é uisge arar gceand ach fioghair na naoidh beathadh and sin; an méd nach fuilmid ag anmhui fa n'uisge arar mhbhathadh, ach go bfhuilmid ag dul faoi re moment, amhail faoi fheart, jondas go dtiseam as, no anuachtar go luath.

328. *An bfuil tú ag breathnughadh gurab é an t'uisge nighe an'anna?*

Ni shuilim choidche; oir do budh ègcnesda an'onoirse do bhreth ó shuil Chriost, neoch de doirtadhe fa nadhbarsin, do chum ar mbeth dar nuile fhalchar arnaglanhadh le, go ndenadh sí find glan nemhshalach abfhiadhnaise DÉ: & atamaid ag mothughadh tarbha anghlanta go demhin, antan chrathas, & choimhleas an Spiorad naomh ar gconsiasne les an fhuil choisraca sin: acht ata shelughadh sin agus isin tsacramant.

329. *Ané nach fbuil tu ag tabhairt nech ele do n'uisge, acht abheth ina fhioghair na nighe Spioradalta.*

Is amblaíd aithneochum abheth ina fhioghar jondas go bfhuil an fhírinde ceangailte les maraon; oir ni shuil Dia ar mbheth dhó ageallhadh athioghlacadha dhúin d'ar meallhadh: ar an adhbhár sin is demhin maitheamhna na bpeacadh, & naoidheacht beathadh do bheth arna bfuirail oraind, & arna ngabhall lind isin mbhaisteadh.

330. *An bfuil athabacht fén ag an grás i-sin' uile go coitchiond?*

Ni shuil; oir atá i lmóran ar mbeth doibh ag druid an roid rompa fein; ag tabhairt ar abheth nemhthar-

nemhtharbhach doibh; uime sin ni thiocfa a thoradh, ach do chum na gcredeamhnach amhain; gidheadh ni fhuil maoin da haithle sin dul do naduir na Sacramente.

331. *Achd c'ait as adtig an aithbhreath?*

O bhás, & ó esérghe Chriost araón: oir ata an bhríghse jna bháson; go gcésthair ar sean duine trisín, & go n'jodhlaithearr ar modh éigin locht na naduire suil chinneás se ni is mó jón-daind: acht an mhèd go n'aithf hoirmtheair sind anaoidheacht beathadh do thabhairt umhla d'shi-rénthacht D.E. is do thighlachadh na heseréghe sin.

332. *Ciondas bhearar na tioglaice, & na ma-itheasa dhúinn trés an mbaisteadh?*

An mhéd mun a dearnam na geallta ata arna dtairgse dhuiún andsin nemhtharbhach le n'di-últadh go bfhuilmid arar gcludadh le Crioit, & go thuil a Spiorad arna thioghlacdadh dhúinn.

333. *Ach creud is in dénta dhúinn jondas go gnáthocham an baisbeadh go laghamhail?*

Ata ceart gnáthugadh an bhaistidh arna chur ag credamh & anaithridhe: aghon, ar túis sind do bhreadhnuighadh ar mbeth dhúinn arar nglanadh ó gach uile shalchar le fuil Chriost gurab toileamhail le Dia sind, & gurab é ar mbheatba aige: jna dhiaidh so sind fein do mhothughadh a Spioradson do bheth ag aitreabh jondaind, & sind da thaisbeanadh sin le hoibrighibh amuigh abfhochar dhaoine ele; & gan sind dar cleachadh fein astmuaineadh aibh marbhaidh na scola, achd an'umhluighadh s'irentachta D.E.

DOMH. 50.

334. **M**ase go bfhúilid na nechese arna n'iarraidh do chum gnáthraighe laghambla an bhaistigh; ciondas do njthear lind an chland beag do bhaisteadh?

Ni hégin do ghnáth credeamh, & aithridhe do dhul rés an mbaisteadh; acht is ann jarrahar jad ora daoinibh ele amhain, neoch is aibel anois tré aois da ngabhall, & da dtuigse araon: ar an adhbhar sin is lór da dtughadh an chland-bheag amach bríogh, & toradh an bhaisteadh jar dteasadh doibh go hois fhoirfe.

335. Nach bfhédand tú a noctadhb le résún gan égcneastacht ar biotb do bbeth ifin ní fin?

Fédir; da ndeonaighthear fós so dhamh; gan antigearna d'ordughadh maoine ata asaontadhach re résún: oir an mhéid go bfhuil *Maoise*, & an'uile Phaith ag teagasc gurab é an timchiolteascadh combarrdhá na haithridhe, & fós gurab é Sacrament an chredimh le tesdis *Phóil*; ach gidheadh do chiamaid nachar chongaibh sé amuigh an chlaunbhieg uaidhe.

336. Acht; ané gurab inlégthe an chlandbh-eag anois gus an mbaisteadh les an adhbharsin fein do bfu, & do bhi ar buil ifin timchiolteascadh?

Is inlégdhe choighche les an adhbhár chéadna; an mhéid go fhuilid na geallta do rinde DÍA jár n'uair don phobul Israelta arna gcoitchionn-chadh anois trés an'uile chrninde.

337. Ach nach fhuil tú cruindeochedh as so, gurab inghnáitbagh an combarrdhá maraon?

Ge be ghérrandsaigheas roimhe, & jnadhiaidh go maith, to bher sé dear a ní so do leanmhvin: oir ni dearna Croist dhíne lucht comhparta ar an ngras sin tugadh roimhe d'israel ar angcunoradhla jondas go mbiadh sé ni budh doirche dhuinn ino ar modh ar bioth arna loigbadhughadh, acht do chum go madh saibhride, & gomadh móide do dhoirtfedh sé oraind é.

338. *Maseadh an saoleand tú masé go mbacar an chlandbheag on mbaisteadh go dtíed ar aphon sin ní ar bioth do grhás Dé, jondas go bféadfaidh aragh a gur beaghadh é le teacht Chríost?*

Ata sin go demhin arna fhosgladh go soilair: oir ar mbreath an chomharrdha vaind (neoch do fhiadhnaisigh trocaire, & do chomhdhaingnigh na geallta do bfiu móraon) do bhiadh-d'ar n'díth comhshurtacht oirrdherc do mealadar na sear daoin.

339. *Maseadh is amhlaidh ata tú ag tui-gse: O do bail le Dia isin tseantiomna (do chum gó nochtfadh sé é fein ina athair na cloinde bige) geallta an tsílanaighe do bheth ar na gcur ag cleo & arna ngrafadhbh le comharrdha faicseanach ina gcorpaibh: do budh nemhdhionghmhalta: da madh tugha do daingneochadh do bhiadh ag na daoimh credeamhnacha, dés teachta Chríost: an mhéid go bfuil an gealladh cédna arna ordughadh dhuinn do bhi n'uair égin dona haithribh, & go dtug Dia comharrdha aghradha, & a mhaitheasa ní is soillaire dhuinn jna tug sé dhoibhson.*

Is amhlaidh sin t huigim: & do bharr ar fó;

os follus ni is lór briógh, & substainte (amhail aderaind) an baistigh do bheth coitchiond do na leanbaibh da n'diuiltaighe an combarrdha dhoibh, néoch is iochtraigh na an shíriade: go ndéntaoi an tuil égcoir orra.

340. *Cia seadh an cunderaidh lenab ionbhaistigh na lenimh?*

D'fiadhnaisiughadh gurab jadson oighreagha an bheandaighe do ghealladh do shíol na n'daoine gcredeamhhachá, do chum (jar naithne firinde an bhaistigh dhoibh ar dteacht go haois shoirse dhoibh go dtuigidaois toradh as, & go dtabhradladaois arís amach é,

DOMHNACH. 51.

341. *E Rgeam thairis gus an t'suiper, & ar tuis do b'ail lium ashios d'fághail vaid creud ashéadb?*

Is ar an adhbhar sin do hordaigheidhe le Crist é do chum go dteagaisghadhe sé sindar namanda do thòghail an'dóchas na beathadh suthaine le comaoineochadh a fhéola, & ashola fein go ndénadh sé sin dearbhitha.

342. *Ach creud as abhfioghraighear feoil no corp an tighearna los an aran, & ashuil les an bfhion?*

Teagaisgtheor; umaro as sin sind cia an bhríogh ata ag an aran a n'oileamhain na gcorp do chongmhail suas na beathadh latharrdha: an bhrióighchédna do bheth ag corp an tighearna do bheatughadh na nanmand go Spioradalta: & mar nithear mear chroidhe na ndaoine les an bfhion athchumdhraighear amhriogha, & amhail spiondai-

spiondaighear an duine go lér lés:gurab amhlaidh sin ghabhthar na gnátha céadna le'r n'anman-dibh ó shuil an tighearna.

343. *Maseadh; ané go bhfuil mid acaitheamh chuirp, & fhola an tighearna?*

Is amhlaidh sin thuigim: an mhéd gurab and-san ata vite dhochas ar flánaighe arna shuidh-iughadh, & go n'aireamhthear dhuin an u'mhla do rinde sé do n'athair; amhlaidh, & go madh linde fein i: is égin ashelbhughadh, & amhel-adh lind : oir ni shuil sé acomaoineochadh a mhaitheasa fein rind ar modh ele acht an mhéd ata sé da thabhairt , & da dhènamh sein duinn.

344. *Acht, ané nach drug se é fein duinn an-tan do chuir sé é fein fa chomhair an bháis, & do fhulaing sé é go deonaigheach , jondas (ar mbeth ar ar saoradh dhuinn ó bhreatheamhnais an bháis) go redhigheadh sé sind re athair?*

Ata sin sírindiach go demhin: ách ni lót duinn sin gan sind anois da ghabhail, jondas go bfeádsadh briógh, & torhadh abháis rochtain eraind.

345. *Ach nach agcredeamh ata modh agh-abhala a coimhseasamh?*

Admhuim gurab and: & atam aga chur so ina cheand maraon,gurab vimé do nithear sin an gcean chredmid nihe, amhain a dhul d'ég do chum go dteafairgeadh sé sind on bhás & a esérghe do chum go gcosnadh sé an bheatha shuthain dúinn: ach maille ris sin an gcean aithneocham abheth ag laitreacha jondaoind , & ar mbethne ce-angailte riosan les an ghné aonachta sin, & com-

aind le bfuilid na buill ag leanmhuiin, & abhf-
astodh re gceand, jondas go bfuilmid inar lucht
parta aule mhaitheasón le tioghachadh ná ha-
onacht.

DOMHACHN. 52.

346. **A** Né gurab trés an t-súiper d'én chrid.
atamaid ag faghail an chomaonighese

Ní headh cheana : oir ata Criost fos arna ch-
omhaoineochadh rind (le testis Phòil) trés an
Seoisgel: & is cneasta ata Pól aga theagasc so an
tau chluindeam ar mbeth fein inar genaimh da ch-
namhaibh, & inar bfeoil da fheoil gúrab eisean an-
taran béo t'anaic anuas do bhárr nimhe do bhe-
thugaadh ar nanmand; gurab áon sind maille ris
amhail is áon esan ris an'athair & ag cosmhailleas so

347. Creud gheíbbam do bhárr as an tsacré-
ment, no creud an tuilleadh tarbha ata se do thabb-
airt chugaind?

Ag so fein, umaro, an mhéd go comhdhaing ni-
theár, & go médaighear dhúinn an comaoinea-
ochadhfa adubhras: oir ge ata Criost arna tha-
bhait dhuínn isin tsoisgel, & isin mbaisteadh ma-
raon, gidheadh ni ghabhmaid go huilidhe é,
acht a gcuid amhain.

348. Miseadh creud ata agind a Symbol no
ag combhairtha an arain?

Corp Chríost amhail tugadh én vair an jo-
bajit é dar síothchainachadh re Dia gurab amh-
laidh sin anois ata se arna thoirbhert dbuínni ma-
raon, do chum go mbiadh adherbhfios againd
gurab rind bhéanas ar tsíothchain.

349. Creud

349. Creud ata ag comharridha no a Symbol an fhionna?

Ata: amhail do dhoirt Criost é i vair a shuil fein a n'dioluidheacht an bpeacadh, & a luach ar gceandaigh, & ar saortha: gurab amhlaidh sin anois ata se aga shineadh, & aga tabhairt dhúinn re hibhe, do chum go mothraigheam an toradh dhligheas rochtain chugaind di.

350. Do rer na bfreagradh'sa ata agad, ata suiper naomhtha an tighearna ag'ar gcur aris do chum abháis, jondas go mbiadh comuineadh-adh a bhriogha againd?

Ata choighche: oir do chriochnaigheadh an'n én jodhbairt suthain andsin, néoch budh lór, & do shoghain d'ar slanughadh; vime sin ni fhnil maoin d'suigheal, ach sind da mhealadh & da shealbhughadh.

351. Maseadh ni do chums na crícheise do bordaigheadh an tsuiper, aghen, do thoirbherte cuirp a mbec fein do Dhia athair?

Ni headh jdir: oir is aige fein ata an urfaimse, os sagart suthain é, & is se so ataid a shocail fein do thuaidhmughadh, an tan ader sé, gabhaidh, & ithaidh: oir ni fhail sé ag tabhairt aithne and sin corp a mbec fein do thabhairt an iodhbairt dó, ach sind da ithe, & da chaitheamh amhain.

DOMH. 53.

352. CReud fa bhfuilmid agnáthughadh dá chomharridha?

Do chuidigh an tighearna ar nanmsainde and

an sin, do chum go dteagaisgeadh sé find ni budh soillere; ablieth fein ni he amhain jna bhíadh d'ar nanmandibh, ach maille ris sin ina dhígh, deagla go sream éin chuid don bheathaидh Spioradalta an'aít ele, acht andson amhain.

353. *And dlighid an'vile agcothrum angnathughab araon gan edirbhreatheamhnas?*

Is amhlaidh sin ader aithne Chriost, ó dtul égcoir aidherb do thabhairt ar maoín do bhréith vaithe ar mhodh ar bioth.

354. *An bhfuil againd, acht comharrdha na dtioglagadh sin adhubbras isin tsúiper d'enchuid, jnabhfuilid na tioghlaice fein arna drabhairt dhuinn dá riribh?*

Os sé ar dtigearna Chriost an fhirinde fein, ni hinghabhtha amharus go gaoimhlionfaidh sé na gealta tug sé dhuinn and sin; ar sio ni hamhairteach lium amhail ata sé ag fiadhnaistiughadh le foclaibh, & le comarrdhaibh go ndén se lucht comhparta dhíne ar a shubstaint fein, jondas go gcomhfhásam maille ris an'én bheathaíd.

355. *Achd, ciondas is fhedir so do dhénamb, ar mbeth do chorp CHRIOST tar neamb, & sin-de fós ar talmhain ar d'eoraigheacht?*

Ata se aga dhenamhsó le briogh jongantaigh, mhiorbhuligh, shéredigh a Spiorade fein, da nach deacair na nech ata anjonadaibh fad ó chéile do chur abf hochair a chéile.

356. *Maseadh ni hiomhaigheand tú an corp do bheth iata isin aran no an fhuil isin cupa.*

Ní jinmaigheam choighche, acht is mó thugim

uigim mar so, jondas go selbheocham firinde na comharrdha, gurab égin ar nindtinde do thcg-bhail an'aird ar neamh, amball abf huil Criost angloir athar, & jna shlánaightheoir: & aderim gurab égcoir, & gurab diomhaoin do jarithar é isna duilibh talmhaidhese.

357. *Do chum go gcruinde eacham ani adubhras ata tu dearbhadh da ní do bbeth isin tsuiper; agon, aran, & fion, neoc do chiotar les na suilibh, greamaightheair les na lamhaibh, blaistear les an mbeul, ina dhiaidh sin Criost le mbeath-aighe ar nanmanda don taobh stigh (amlaids marbhudheadh) le beathaидh chorporta fein?*

Is fior sin, & is jontuicthe so go foich sin go bfuil eserghe arna dearbhadh dhuinn and sin, ar bsgail ornise duinn mar bhudheadh go bfuilid, fein ag faghail chomhaoinighe do chomharrdha na beathadh.

DOMH. 54.

358. *Creud bhias jna thoradh direach laghamhaile don tsacramente?*

Mac samhla anech aea Pòl do dhefiniughadh, & dfoill siughadh; aghon, duine da chésnughadh, & da dhearbhadh fein suil téad chuice.

359. *Creud randsaigheas se isin dearbhadh sin?*
An bfuil sé jna bhall fhirinneach do Chriost.

360. *Creud iad na hargumente le dtig se se go fios aneacht sin?*

Da raibhe aithridhe, & credeamh firindeach aige: da raibhe gáol achoimharlon aige le chroidhe: da raibhe jointinn għlan aige O għej
uile

vile fhuath, & dhroch thoil.

361. *An bfuil tu diarraidh isin dnjne cre-deamh, & grádh fairfe?*

Is joimchubhaidh go démhin ambeth ar aon fállan joimsh'lan O gach vile chelg, acht is diomhaoin jarrahar foirfeacht coimhcheart is nach sedfaide ní ar bioth dhiarraidh: an méd nach bfedir anoiread sin dfaghail feast vadhl' rídtuine: ar an adhbhar sin do budh diomhaoin do bhiadh an Sacrament arna hordughadh, muna bheith neoch ar bioth re ghabhail, ach duine foirfe.

362. *Maseadh ní bfuil a neamhfoirfeacht atá fos jondaind agar mbacadh do dhul?*

Acht is mo is inghabhtha; dá mbeam vile foirfe, nach, biadhl gnathughadh no tabhacht ar bioth ag an tsúiper inar measc, neoch do dhiligheadh abheth ina cuidiughadh d'ar neamhfoirfeachtne.

363. *Ané nach bfuil crióch ele ordaighthe ag an T'sacramentse do bharr?*

Is comhairdha, & is suaigheantus mur bhuidheadh ar n'admhala maraon jad: oir atamaid agadmhail ar gcredimh abfocair dhaoine ele: & atamaid ag tiadnaisiughadh aon chomhthoil chredimh do bheth againd agriost.

364. *Da dtéagmhadh den neóch tarcaisne do dhenamh fa gcleac'htadh, creud is indeanta ina dtimchiol?*

Do bin' bhreathnaighthe so go tuillteanach abheth cám lùlach ag séanáil Chriost a bfirindeantí ata mar sin do blriogh nach su les é fen

da-

d'admhail abheth na Criostaighe, is nemdhiong-mhalta é re aireamh ameasg na geriostaigheadh.

365. *Ané gurab lór angabhall én vair amhain rer nvile bheathaidh.*

Is lór gan amharus én bhaisteadh, jondas gurab nemhcheadaigheach a jarraidh, no dhenamh arís, acht is contrairdha do sin modh an tsuiper.

366. *Creud é an teadar dheallughadh ata eatorra?*

Ag so é; ata an tigearna ag'ar ngabhall jnat macaibh ochta & agar mbreath isteach jna eaglais fein trés an mbaisteadh, jondas mbimis aige ó sin amach nar lucht tighe, tarés ar ngabhala dō ina bhuidhin: ata fé ag fiadhnaisiughadh gnath chúraim do bheth aige adtimchiol ar noileamhna trés an tsuiper.

DOMHNACH. 55.

367. *A Né go mbeanann freasdal an bhaistigh, & an tsuipar ris annule go coitchiond?*

Ni beanann feast: acht is les na daoinibh da dtuca aithne dhenamh teagaisg go coitchiond na cotcha sin go hairide: oir ataid na nechese ar a gceangla a bfochair chéile do ghnáth an'eaglaise do bhuachaileacht, no do sherbhisiughadh le teagaisg an tslunaighe, & an tsacramenteadh do shreasdal.

368. *Bfedar leat a'nise do dhearbhadh dhambh le fiadhnaisfe an Scriptur?*

Do thug Criosc aithne da Apostolaibh do dhenamh baisd, ag tabhairt an tsuiper ,amach; do

iarr se oraind a esiomlair do leanmhuin, & aderid na Suighscéal ar mbeth dó aga roind, go dearna sé fein oifig Ministir choitchiond.

369. *Ane go n'dlighid na buachaileadh rer taobhadh an feadhmantasa ann gach aon ait, & gan rogh do legean chuice?*

Méd bheanas ris an mbaisteadh, do bhriogh nach dtabharthar aniuhé, ach do chloind bhig, ni bfuil eadardhealughadh and: acht is 'jn bhethe don Ministir faicilleach isin tsuiper; gan, a sineadh do neoch, is follus do abheth nemhdhiong-malta.

370. *Creud vime sin?*

Do bhriogh nach dentaoj é abfégmhais scandale, & tsalchair na Sacramente.

Ane nach budh dbiongmbalta le Criost Iudas ar gcomhaoineochasa ar mbeth nemhdhiongmbalta dhó?

Admhuim ar mbeth da ajngidheacht folaigh-each fos: oir gen go raibhé si an'ainmhios do Chriost, ni tanaic si asoillse, & abfios daoine.

371. *Maseadh creud do nithear ris nacea-
lgoraibh?*

Ni fedand an buachaile agcur t'ar anais, mar dhaoine nemhdhiongmbalta, ach dlighidh sé sineadh do chur jonta, no go bsoillsigheadh Dia anolc jondas gomadh follus do daoinibh é.

372. *Creud mas aithnidh dó fein, jno ma do
ghébhadh se rabhadh neoch do bheth nemhdhiong-
mbalta?*

Ni lór sin go demhin da gcur ar gcúl on gco-
mhao-

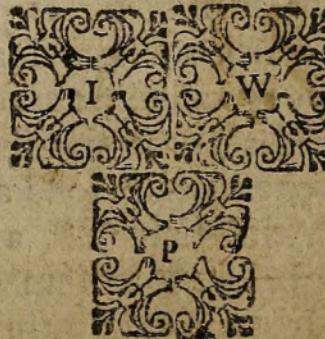
mhaoineochasa, muna tig fios; & tuigse laghamail, & breathamhnas na Heaglaise maille ris.

**373. Maseadh is égin ordnghadh daingeant
guibhernorachta do bheth is na Heaglaisibh?**

Is firindeach sin: oir nj fédir ar modh éleam-bheth modhamail deaghbhésach, no arna suidhíughadh go laghamail: & is se so an modh; foirfidh no seanora do togha, do bheradh breathamhnas ar deaghbhésaibh, & ar mjbhésaibh, & do dhenadh coimhed, & gnáth fhaire fa scandalibh do sheachna, & an lion is aithnidh doibh gan a mbeth aibel jomchubhaidh do ghabhail an tsuiper ar módh ar bioth; & nach mo fédir a ngabhallchnice muna salchar an T sacrament, jad sin do thelgéan amach on gcomaoineochadh, finit.

Don rígh shuthain, nemhthruailligheach,
neamhsaicsinach, do DHIA ghlic
amhain, onoir, agas gloir go
saoghal na saoghal, biodh
amhlaid. I. TIM.

I. 17.

V R R N A I D H T H E.

ROIMH TSEARMOIN.

A DHE bhiothbhuan & a Athair is mó
 trócaire, atamaoid aga admhail, & ga
 thuigsin and so abfiaidhnuise do chum-
 hachtadh diadhasa, go bfuil maoid vilé, & gach
 aon dind leath ar leath inar peacthachaibh tru-
 agha anbfanda arar ngeineamhain, & ar ar mbr-
 eith, & arar noileamhain, & ar ar naltrum ap-
 eacadh, & anainmrein, & anurchoid, & anaingi-
 dheacht, & anolc imharcach. Oír atá anfheoil,
 & na cuirp, & toil na gcorp ré cheilé ag troid
 & ag teand chathughadh anadhaidh ar nanmand,
 & ar Spiorad do ghnath, & tig da bhridh sin
 duind, bheith ag briseadh, & ag buan rébadh
 haitheantadh naomhtha neamh fhallfasa, & do
 thoile diadha in gach vair, & ingach aimsfir da
 dtig dhúind, & da reir sin ag tuilleadh bháis,
 & dhamnaidh dhúind do reir do cheirt bhre-
 itheamhnuisse damadh ceirt bhreitheamhnus
 bhudhail leat do dhenamh oraind. Gidheadh a
 Athair neamhtha an mhéid, & go bfuilmaoid
 diumbach dhind sein anois ar son na peacadh
 do rindeamar go ro vathmhur anadhaidh do th-
 oilese. Atamaoid ag denamh aithreachais, & a-
 ithridhe neimh chealgaidhe jondta sin anois do
 réir do thoilese Athighearna, & a atamaoid go
 lánumhal agad ghuidhese anainm, & anonoir do
 Mhic imhuiin Iosa Criosd do thrócaire & do
 thronghtála do dhionachadh dhuind. Agas do
 Spiorad

V R R N A I D H T H E

Spiorad naomhtha do neartughadh, & do mhedughadh indaind, & ar nuile pheacadh do mhaithearmh dhuind. Iondas ar dtuigsin duind ar locht, & ar lán vrchoide, & ar ndroch ghniomh-
 artha ó iochtar, & ó inmheadhon ar gcroidh-
 adh go bfeedmaoid ó so suás ar dtoile pheacth-
 acha do mharbhadh, & do mhór mhuchadh, &
 ni he sin amhain acht deagh oibrighte do dhenamh jna naít, & ina nionadh go himchubhaidh,
 mar is fearr tig red thoil mhoir bheandaidhese, &
 ni har son mhairheas ar noibrightheagh sein sin
 an la bhudh fhearr iád, acht ar son thuillteanais,
 & thróm vmla, & páise, & peandaide do Mhic
 mhorchumhachtaidhse Iosa Criosd ar naon slan-
 ightheoir, neoch tugabhairse mar ofrael, & mar
 iodhbairt ar sgath peacaidh na ndaoine: & atá
 adheirbhíos againd nach diultand tú dhuind
 fa en ní da niarrmuid ort anainm, & anonoiran
 Mhic sin, & atá do Spiorad naomhtha aga dhe-
 arbhadh dhuind inar gcoinsiansuibh gurab tú ar
 Nathair trén trocuireach, & go bsnil an mhé-
 idfin do ghradh agad oraind do chland ar son
 Iosa Criosd hach eidir lé henni do ghráfa na-
 omhthasa, & do chaibhneas aithreamhail do
 tharraing vaind. Duitsé vimé sin a Athair nea-
 mhdha neart chumhachtaidh maille ris an Mac
 mormiorbhuiileach, & ris an Spiorad neimh-
 meirbh naomh biodh gach vile onoir, & ard
 ghloir anois, &tré bioth fior.

B I O D H A M H L A I D H .

ORRTHA INRADHA GACH

váir dá droigeora tú aradha.

Noir & adhmoladh, glóir, & gnathbhuidheachas duitse a Thighçarna, & a Dhé na nuile chumhacht, & a Athair neamhdha, neamhmeasarrdha, ar son thuile throcaire, & do chaibhueas charrthanáigh, do nochtas, & do shoillsidhis oraind, mar do dheonaidh do mhaitheas grásamhail, led thoil throcairigh fein, sinde do thogha do chum ar slánuighe, roimh thosach an tsaothail, & aleithed oilé sin do bhuidheachas duit, ar son ar gcruthaidhe, do réir cosmhulachta flioghrach fein, & ar son ar saortha lé fuil fhiornaomhtha do Mhic mhórghrádhaidh fein, sa nám arabhamur damanta go huilidhe, & ar son gur bheandaidh thu sind, led Spiorad naomhtha, abfoillsughadh, & a dtuigsin do bhriathar mbithbhuanasa, & ar son cnidíghe, & chumhanta lind, nar nuile sfeidhm, & riachtanasaleas, & ar son ar bfuasglaidh ó gach vile chuntaabhait chuirp & anma, & ar ion ar geomhshurtachta go cairdeamhail, nar nuile amhgharaibh, & ar son ar bfulaing abfad daimsir gán dioghaltus ar peacadh do dhenamh oraind. Acht ag tabhairt aimsire fada rè hathrighe dhuinn. Agas mar thuigmaod a Athair is mó trócaire, na tioghlúicese adubhramar, dsághail duínn od mhaitheassa amháin, mar an gcedna atá maoid gudghuidhe anainín do Mhic iúmhui Lósa Criosd, do Spiorad naomhtha fein do dheonachadh dhúin, as go madh edir lind do ghnáth, bheith ag tabhairt bhuidheachais duiste.

VRRNATDHTHE.

duitse, ag sior leanmhuiin na firinde, & ag sagh-hail comhfhurtachta vaitse, nar nuile dhoghru-indibh, & dhocamhlaibh, a Thighearna daingn-idh ar gcreideamh, & fadoidh e nisa mó, adte-as, & angrádh mar dhlighmaoid duitse, & dar gcomharsandaibh, na fuluing duinn a Athair ghrádhaidh, do bhriathra do dtul ní asiá dhúinn indi omhaoines. Acht deonaidh dhuínn do ghnáth, comhfhurtacht do ghrás, & do Spiorad naoilitha. Iondas go bfedmaoid adhragh dod hainm mhthasa, ler gcroidheadhaibh, & ler mibráibh, & ler ngiòmhárthaibh. Méadaidh fein a Thighearna, & cuir aleithe do Ríghacht, & do umhachtá. Iondas go bféadainne bheith láin ní oltá dod dheagh thoilse, gidhbé ar bith ní do conuidhis dhuínn, a Athair ghrádhaidh na oraind uireasbhuidh na neitheand, nach bfedainn oid theacht na bfègmhuis, do dhén amh do tseirbhise. Acht beandaidhfe sind, & oibrídhe ar láimh ré chéile, iondas go mbiadh ar riachtanas aleas againd, gan ar néire do bheith ar chách, acht go madh mó bhiam in chuidighe léo, déna trócaire oraind a Thighearna, & ar ar nuile lochtaibh. Agas ar bfaicsin gurab mór na fiocna, do mhaith thusa dhuínn ar son Iosa Criosd, tabhairt oraind an inéidfin do bharr gráidh do thabhairt duitse, & dar gcomharsandaibh, bí fein againd ad eachair, & ad cheand feadhna & ad tfear dídin, congáibh agus sind ad láimh throcairidh, anám ar nuile bhuaidhearrtha, dar saoradh óna huile vrchoidibh, & do chrichnudhadh ar mbeathadh, a cumhlu,

VII. IN AIDHTHE.

nonorudh i mbaomhthasa, trid Iosa Christus ad
Dtighearna & ar naon flanuighthoir. Am-

A Thigerna go riadh gnath chidean duinn,
do hainf chumachachais; & do sgiath dhioma-
r ar ghnath, agas gomadh slaoi ghach duinn do
thriomh, agus do thaisibhneas an Iosa Christus,

Machairnibh, & gomadh lán reagast
duinn, agus thriomh i naomhthasa, agas go madh
coimhneas & chumhacht duinn, do ghráfa-
gadh. Sbioradha mhtha, go deireadh & and-
ar meic, go himlin, &c.

Amharcumhachat amach go tedarrach
aingne, go mtoil leat fourfidheacht, & bhai-
s daingse do thabhairt duinn ad chreideann
na, aga imodughadh ioncaind gach hénla,
a bhí an go leantóimh ag níile cheart, &
fearrachda an Iosa Christus re indenam ar bfa-
indig, ag tadtla iarrpriathana. Credim, &c.

Amharcumhachat amach an dachibh, & dar
go mtoil leat fourfidheacht, & bhai-
s do thabhairt an. Maise agus fein dhírd & do
chumhach treacair eisind, Is an tigherna dio-
ar poibh a ghráfa gurdhaighe bugaind, do dhe-
achadh a fiochchairne fein eisind.

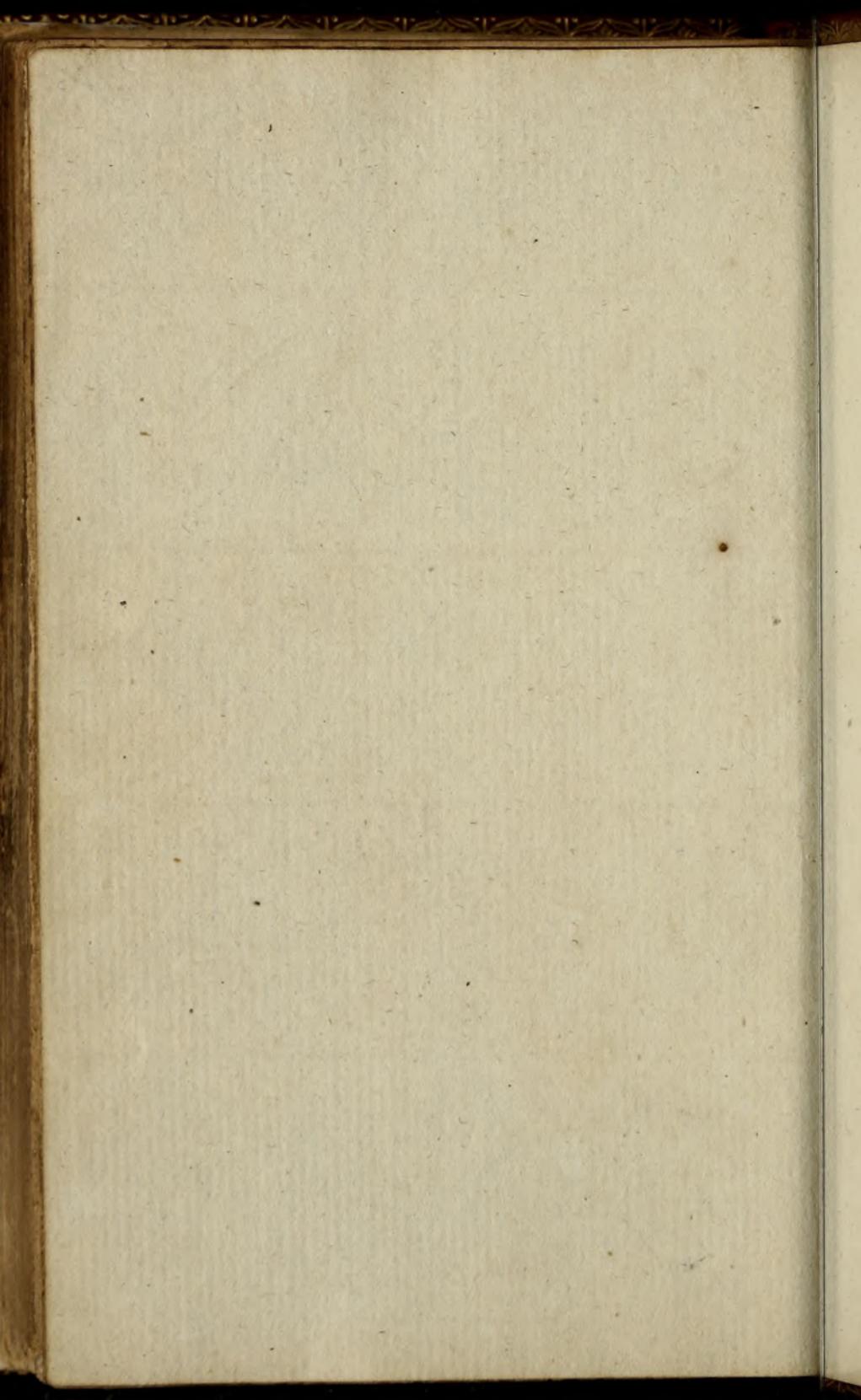
Rath De Athair, ille chumhachraig, & gra-
fach, agus caire ar tigherna i Iosa Christus co-
mhaireachadh, & coimhthacht in Sbioradh na-
omh, i bhfeidh do gnath maile iind go himlin.

Geoidh Aghaidh.

F.I.D.

ar ar sgáth
threocaire
do Mhae cunthandach
dhuinn do
cointeoibh

=8237

87.

